

Pomurski VESTNIK

MURSKA SOBOTA, 14. MAREC 1963
Leto XV. — Štev. 10 Cena 20 din

P O M U R S K I V E S T N I K

IZHAJA OD FEBRUARJA 1949 — NAJPREJ KOT TEDNIK »LJUDSKI GLAS«, NATO OD JULIA 1952 KOT »OBMURSKI TEDNIK«, DO PREIMENOVANJA V SEDANJI NASLOV, KOT GLASILO OKRAJNEGA ODBORA SZDL. OD JANUARJA 1963 IZHAJA LIST KOT TEDENSKO GLASILO OBČINSKIH ODBOROV SZDL SLOVENIJE V POMURJU. LIST IZDAJA ČASOPISNO-ZALOŽNIŠKO PODJETJE »POMURSKI TISK« V MURSKI SOBOTI — UREJA GA UREDNIŠKI ODBOR. DIREKTOR, GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK — JOŽE VILD. NASLOV UREDNIŠTVA — MURSKA SOBOTA, KOČLJEVA UL. 2. TELEFON ST. 123

V RADGONSKI OBČINI

Statut pripravljen

V radgonski občini so, kar se občinskih statuten tiče, doslej prišli najdalje od vseh občin v Pomurju. Pred kratkim so zaključili z zbori občanov, na katerih so obravnavali osnutek statuta in sprejemali predloge. Z namenom, da izvemo kaj več o tem, smo pred dnevi obiskali predsednico občinskega ljudskega odbora Radgona, Marijo Levarjevo in jo naprosili, da nam je povedala nekaj podrobnosti o tem.

Osnutek statuta so na zborih občanov obdelali po delih in potem dobljene predloge s starim gradivom povezali v celoto. Doslej so od vseh institucij obdelali delo krajev. skupnosti in financiranje. Občani so predlagali, naj bi v občini delovalo 19 krajevnih skupnosti, medtem ko jih statut predvideva 12. Pri izbiri števila in sedežev krajevnih skupnosti je bilo opaziti velik lokalizem. Tako so eni zadovoljni s tem, da bi bilo v občini samo 12 krajevnih skupnosti, drugi bi jih radi več, nekateri pa predlagajo samo pet krajevnih skupnosti in sicer: Radgono, Videm, Radence, Apače in Negovo. Tovarišica predsednica je proti zadnjemu predlogu, ker meni, da bi potem teh pet krajevnih skupnosti delalo naprej s profesionalci kot male občine. Tovarišica Levarjeva je za okrog deset krajevnih skupnosti, manj nikakor, ker

potem pravica samoupravljanja občanov ne bi prišla do izraza. Sedeži teh desetih krajevnih skupnosti naj bi poleg že omenjenih petih bili še v Stogovcih, Ivanjcih, Murščaku,

na Kapeli in Stari gori. Problematičen je obstoj krajevnih skupnosti v Sp. Ščavnici, Črešnjevci-Zbigojci in na Janževem vrhu. (Nadaljevanje na 2. strani)

Že letos galerija v Soboti?

Vse kaže, da bo v Murski Soboti že letos prišlo do gradnje ustreznih prostorov za galerijo, v kateri bodo prirejali stalne in občasne razstave umetniških del slikarjev, kiparjev, grafikov itd. Lokacija za nov objekt, ki naj bi bil v bližini mestnega parka, je že določena, pa tudi sredstva so v glavnem zagotovljena. Posledna komisija strokovnjakov mora le še predlagati ustrezne rešitve, ki bodo lokacijsko in funkcionalno omogočile, da bo ta kulturna ustanova lahko

resnično zadostila svojim zahtevam in potrebam.

Nova galerija bo spočetka poslovala pod okriljem Pokrajinskega muzeja v M. Soboti, pozneje pa se bo osamosvojila.

Kmetijski novinarji v M. Soboti. Na sliki: Obed obrata KIK Pomurka, ki je vzbudil veliko zanimanje goslov

Pomurje-finalni proizvodi

V petek je Kmetijsko-industrijski kombinat Pomurka organiziral tiskovno konferenco, katere so se poleg predstavnikov tiska in radiotelevizije udeležili tudi sekretar Sekretariata IS LRS za kmetijstvo in gozdarstvo Rudi Čačinovič in predstavniki republiškega in okrajnega sindikalnega vodstva.

Novinarji so največ spraševali o gospodarskih uspehih

kombinata, ki je ocenjen kot eden najboljših, saj je dosegel

na sorazmerno majhnih lastnih zemljiščih, ki merijo nekaj manj kot deset tisoč hektarov, precejšen finančni uspeh — okoli 65 milijonov dinarjev; še posebno lepe uspehe je v preteklem letu zabeležil kombinat pri izvozu svojih proizvodov. Tudi nadaljnja usmeritev Kombinata je osredotočena predvsem k predelavi kmetijskih pridelkov do končnih proizvodov, kajti še vedno občutno primanjkuje naprav, ki bi lahko nekatere pridelke ohranile dalj časa sveže in tako tudi za tržišče.

Precej so razpravljali še o širjenju proizvodnih zmogljivosti, ki jih bodo povečevali v prvi vrsti s produktivnostjo, o združevanju kmetijskih gospodarstev in njihovem vključevanju v kombinat, o odkupovanju zemljišč in tudi o odnosih med kmetijskim zadrugami in posestvi, o pripravah na spomladansko setev, preskrbi z umetnimi gnojili itn., precej burno pa je potekala razprava tudi o zasknbljujočem nazadovanju stalaža osnovne črede na našem območju.

Na tiskovni konferenci je na zastavljena vprašanja, nanašajoča se na širšo problematiko kmetijstva, odgovarjal republiški sekretar Rudi Čačinovič. Uprava kombinata je novinarjem med njihovim bivanjem pri nas omogočila ogled svojih obratov v M. Soboti, Rakčanu, Beltincih in Lendavi.

Sestanek Zveze gluhih Jugoslavije

Osmega marca je Zveza gluhih Jugoslavije v lendavski občini imela svoj redni letni sestanek z gluhimi. Na sestanku je bilo prisotnih trideset oseb. Poleg članov ZGJ sta se sestanka udeležili tudi predsednica RK in referent za socialno varstvo občine Lendava. Na sestanku so veliko govorili o davčni odmeri. Člani ZGJ prosijo,

da bi jim delno zmanjšali davek glede na nekatere člane, ki so nesposobni za delo in starejši člane, ki so že stari nad 60 let. P. sestanku je občinski RK pogostil vse člane ZGJ.

Podobni sestanki so že bili v soboški občini, v Beltincih, Radgoni in v petrovsko-salovski občini. Sestanki so povsod bili dobro

obiskani. V teh dneh pa bodo sestanki še na Cankovi, pri Gradu, v Rogasovcih in Ljutomeru. Na teh sestankih ZGJ razpravlja o vsakdanjih težavah gluhih, pobira članarino in deli novoletna darila. Ti sestanki bi morali biti že ob Novem letu, vendar se je zaradi vremenskih razmer in nerazumevanja nekaterih občin vsa

stvar zavlekla. Tudi občine namreč prispevajo znaten delež k tem obdaritvam in sicer po številu gluhih. Soboška občina ima izven Doma za onemogle 94 članov ZGJ in je prispevala 30.000 din. Beltinska občina ima 56 članov ZGJ in je za darila gluhim odštela 20.000 din. Radgonska občina ima 20 članov pa je prav tako prispevala isto vsoto, medtem ko ima petrovsko-salovska občina samo 14 članov, a je dala za obdaritev 14.000 din. Kot vidimo, kažejo nekatere občine veliko razumevanja za naše gluhe, kar je vredno hvale in posnemanja.

Več kot štirimesečna razprava v Predsedstvu ustave Federativne socialistične republike Jugoslavije je zaključena. Komisija za ustavna vprašanja Zvezne ljudske skupščine je namreč na svoji zadnji seji že obravnavala načrt ustave.

Na tokratni seji komisije je bilo rečeno, da je v splošni razpravi ta trditve bila podprta tudi z nekaterimi statističnimi podatki.

— Na okoli 70.000 zborovanjih, na katerih so razpravljali o Predsedstvu ustave, je bilo navzočih več kot 6 milijonov državljanov;

— približno 300.000 državljanov je izrekalo svoje predloge izražalo mnenja in postavljalo vprašanja;

— v anketi, ki sta jo izvedla Institut družbenih znanosti in redakcija »Borbe«, je več kot 80 odst. državljanov, starih nad 18 let,

sistema mogoče zagotoviti samo z razvijanjem samoupravljanja.

Tovariš Edvard Kardelj je na tokratnem zasedanju komisije dejal, da obstajajo kot do cela novi širje predlogi, o katerih mora ustavna komisija povedati svojo besedo prej, preden dobi ustavni osnutek končno obliko. Obstaja predlog, je dejal, da bi se ime Jugoslavije spremenilo v Socialistična federativna republika Jugoslavija, da bi poudarili njen socialistični značaj; da bi spremenili zastavo, to je, da bi bila rdeča z državnim grbom, da bi tako močnejše izrazili socialistični značaj jugoslovanske skupnosti narodov. Republiške zastave bi ostale nespremenjene. In po tretjem predlogu naj bi bila uvedena funkcija podpredsednika republike za eno volilno obdobje; podpredsednik bi zamenjal predsedni-

PODPORA OSNOVNIM NAČELOM NOVE USTAVE

pritrldilo odgovorilo, da jim je znana vsebina ustave;

— na razne načine, v obliki pisem, predlogov, poročil, beležk s posvetovanj itd., je dobila komisija nekaj deset tisoč predlogov in vprašanj.

Vse to priča, je bilo rečeno na seji komisije, o izredno živahnem zanimanju najširšega kroga občanov za probleme, ki jih rešuje nova ustava.

Tovariš Edvard Kardelj, predsednik komisije, je med drugim dejal o rezultatih razprave tole:

»Predvsem se je v razpravi očitno pokazala izredna podpora najširših družbenih slojev osnovnim načelom nove ustave. Očitna so prizadevanja, da bi našli najbolj demokratične oblike v razvijanju socialističnih družbenih odnosov in samoupravljanja v vseh odnosih in na vseh področjih in da bi hkrati zagotovili enotnost in politično stabilnost socialistične skupnosti. To je pravzaprav po svoje izraženo potrdilo smeri našega družbenega razvoja v zadnjih petnajstih letih. Splošna značilnost teh pripomb je prepričanje, da je nadaljnji razvoj našega socialističnega

ka republike, če je odsoten, in ga zastopal v določenih zadevah, za katere ga pooblasti predsednik republike.

»In četrtič,« je dejal tovariš Kardelj, »je predlagano, da bi načelno prešli na 42-urni delovni teden in da bi v tem smislu reformulirali 34. člen. Ta predlog so predhodno proučevali tudi odgovorni politični in strokovni organi in splošno mnenje je, da bi lahko v naših sedanjih razmerah prehod na 42-urni delovni teden vplival kot spodbuda za pravilnejšo razporeditev delovne sile v proizvodnji, za uspešnejše reševanje problemov rezervne delovne sile in tudi za stvarnejše zvečanje povprečne produktivnosti dela. V prid takšni rešitvi govorijo tudi uspešni poskusi, ki so jih nekatere delovne organizacije že storile. Seveda skrajšanja delovnega časa ni moč rešiti preprosto z ustavno določbo. To je kompleksna naloga, ki bo terjala ustrezne priprave in določene izjeme. Zato je v ustavo mogoče vnesti načelno določbo o 42-urnem delovnem tednu s tem, da bo v zakonu o izvajanju ustave, katerega osnutek pripravljamo, predviden postopek in tempo za realizacijo te ustavne določbe...«

Slovesne proslave ob Dnevu žena

PRETEKLI TEDEN SO SE PO VSEM POMURJU VRSTILE SLOVESNE IN PRISRČNE PROSLAVE, POSVEČENE MEDNARODNEMU PRAZNIKU ŽENA. PO MESTIH IN VASEH, V DELOVNIH KOLEKTIVIH, ŠOLAH, VRTCIH — POVSOD SO BILE JAVNE IN INTERNE PRIREDITVE, KI SO POČASTILE NAŠE BORBENE IN DELOVNE ŽENE. MARSIKOD SO SLOVESNOSTI ZAKLJUČILI S PRIJETNIM DRUŽABNIM VEČEROM, NA KATEREM SO POSEBNO HVALEŽNO POČASTILI, OBDAROVALI IN RAZVESELILI DELOVNE ŽENE.

V Murski Soboti je bila na predvečer praznika v Kinu »Park« slavnostna akademija. Številno občinstvo je s svojo navzočnostjo in spontanim navdušenjem ob posameznih točkah programa počastilo 8. marec. Manjše proslave so bile tudi po posameznih soboških šolah. Osnovna šola II je na primer na sam praznični večer priredila svečano akademijo. Zbrane žene je najprej pozdravila

vila in jim čestitala k prazniku predstavnica Gabrijelčičevega pionirskega odreda, potem pa so sledile deklamacije, nastop pevskega zbora in folklorne skupine. Posebnost akademije je bila v tem, da so na njej sodelovali tudi orkester in solisti glasbene šole, kar je še bolj povzdignilo svečanost in ustvarilo vzdušje primerno prazniku. Prazničnega dne popoldne

so bile manjše, a toliko bolj prišrčne svečanosti po posameznih večjih soboških delovnih kolektivih. Slavnostni program in pogostitev zaposlenih žena so uspešno pripravili in izvedli na primer v ČZP »Pomurski tisk« in pri Trgovskem podjetju »Petrošnik«.

(Nadaljevanje na 2. strani)

TEHNIKO MLADIM

Letošnje pionirske igre bodo potekale v znamenju prizadevanj, da bi mladim posredovali čimveč tehnične vzgoje in jo seznanjali z razvojem našega gospodarstva še posebno v ožjem okolišju — komun.

Občinska zveza DPM — pionirska sekcija v Murski Soboti — je na nedavni seji že pripravila osnutek programa za tekmovalne pionirske odrede, ki bo trajalo do maja 1964. leta.

Tekmovalje, v katerem bodo pionirjem izdatno pomagali tudi občinski odbor in ostala društva LT, bo v štirih skupinah in bo zajelo urejevanje delavnic in vzgojo kadra za tehnični pouk, literarne in likovne prispevke o spoznavanju razvoja kmetijstva in in-

dustrije v domačem kraju, delo pionirjev v krožkih in klubih. (Nadaljevanje na 5. strani)

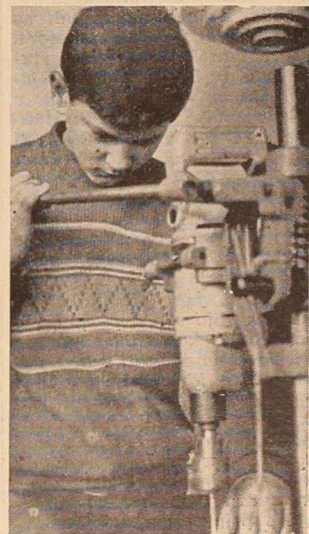
VREMENSKA NAPOVED

za čas od 14. do 24. marca

Po ohladitvi s snegom, ki ga pričakujemo med 11. in 13. marecem, bo prevladovalo hladno vreme z mrazom ponoči in mrzlimi vetrovi podnevi.

Prehodne snežne padavine pričakujemo še okrog 15., 19. in 22. marca.

Dr. V. M.

UMAZAN UGLED

Klub študentov Prekmurja, organizator letošnjega študentskega plesa v Radencih 16. februarja 1963 in izdajatelj priložnostnega lista »Bruc« smatra za svojo dolžnost, da prekmurski javnosti, predvsem pa delovnim kolektivom in mladini pojasni svoja stališča do dogodkov, ki so nastali v zvezi s tiskanjem letošnjega »Bruc«.

Tradicija KPS je bila, da je v zadnjih štirih letih ob svojih plesih in brucovskih izdajah priložnostno humoristično glasilo »Bruc«. Namen KPS je bil že ob izidu prve številke, da po tem listu na kritičen, piker in zabaven način prikaže življenje študenta doma in v Ljubljani in da se s pogumom satiro ozre tudi na razmere v domačem kraju. V prvih treh številkah je to Klubu v dobršni meri tudi uspelo.

Na letošnjem plesu v Radencih pa so uredniki »Bruc« Šömen, Ringbauer in Žerdin grobo prekršili tradicijo, in so pod krinko »konkretne, organizirane in družbeno-kritične satire«, kot svoje pisanje »sami imenujejo, letošnje glasilo napolnili z umazanimi obrekovanji, nesramnimi lažmi in bedastimi duhovičenji. Blatili so celo take vrednote kot so »sebnost predsednika Tita, Ustava, JLA in ves naš družbeni razvoj. Te vrednote so bile priborjene in so nastajale med vojno in v težkih letih po njej.

Mi študenti Prekmurja vemo, koliko žrtve je bilo potrebno za uresničitev tega, za kar so v najtežjih letih naših narodov žrtvovali življenja naši očetje, bratje in tovariši. Mi vemo, koliko truda je bilo potrebno za to, da je naša domovina dosegla ugled, ki ga danes v svetu uživa, in vemo ceniti napore ki so jih za to vlagali naši delovni ljudje.

Letošnji »Bruc« je izšel z imenom Kluba študentov Prekmurja na naslovni strani. S tem smo mi, prekmurski študenti, dovolili, da je bil zaradi naše premajhne budnosti in dejavnosti umazan ugled nekdanjega slavnega Kluba prekmurskih akademikov. Prav v Prekmurju so pred vojno tiskali najnaprednejša glasila, Ljudsko pravico in Mladega Prekmurca, katerega 25-letnico bomo slavili letos. Dovolili smo, da je padla temna senca na delovne kolektive, ki so z namenom, materialno pomagati našemu klubu, dali svoje reklamne oglase v naše glasilo in še posebno na delovni kolektiv našega prvega častnega člana — ČZP »Pomurski tisk«, ki je bil štiri leta naš pokrovitelj. Sodelovanje med tem kolektivom in našim klubom je bil lep primer sodelovanja neposrednih proizvajalcev in mlade, šolajoče se mladine.

Zavedamo se, da je na nas, da ta madež s Kluba študentov Prekmurja operemo. V naših vrstah rase in se šola visokokvalificirani kader, ki bo po končanih študijah prišel domov, v Prekmurje, na vodilna delovna mesta, in ki bo s svojim znanjem in delom pomagal graditi lepše življenje tudi v Prekmurju.

Na nedavni izredni skupščini Kluba študentov Prekmurja smo ostro in enoglasno obsodili avtorje »Bruc« in njegovo vsebino ter dosedanje klubsko vodstvo, ki je dovolilo, da je do teh dogodkov prišlo. Šömenu, Ringbauerju in Olaju, ki so bili naši člani, smo jasno pokazali, da zanje ni mesta med nami in povedali, da so ljudje, kateri mislijo kot oni, njim enaki. Sklenili smo, da zahtevamo na fakultetah proti njim uvedbo disciplinskega postopka. Za take ljudi tudi na naši Univerzi ni več prostora.

Prekmurski študenti ki študiramo v Ljubljani, izjavljamo, da mnenja in stališča v »Bruc« niso mnenja in stališča vseh nas. To smo dokazali z mnogimi našimi naprednimi akcijami, ki jih mislimo v bodoče še poživeti. Svoje delo želimo povezati še bolj z našim delovnim človekom, ki nas je doslej vedno z razumevanjem in ljubeznijo podpiral. Prepričani smo, da bo tesno sodelovanje rodilo v bodoče še lepše sadove, ob katerih bo mogoče in potrebno govoriti tudi o napakah, ki jih s sabo nosi naš razvoj. Toda to mora biti poštena in zdrava kritika, vredna in dostojna državljana naše socialistične družbe, predvsem vredna mladega intelektualca, ki mora biti za ta razvoj predvsem pripravljen tudi kaj žrtvovati.

Klub študentov Prekmurja

Tudi to je podoba Lendave z ozadjem. Zagotovo se spet ponovi leto, da bi le tarkat bila tudi arhivska...

V radgonski občini: Statut pripravljen

(Nadaljevanje s 1. strani)

Na osnutek statuta so prejeli največ pripomb iz Radenec, in sicer največ na odnos občina — delovne organizacije. Občani iz Radenec med drugim trdijo, da se predvideni občinski statut preveč vtiha v delo kolektivov, da jim preveč podrobno predpisuje lastno organizacijo. Predlagajo, naj se ožja določila črtajo in prepuste samoiniciativni delovnim organizacijam. Tov. predsednica meni, da je za nekatera podjetja še ta demokracija, ki

jo predvideva statut, preširoka, za nekatera, kot je na primer delovni kolektiv radenskega slatinskega podjetja, kjer so subjektivne sile znatraj delovne organizacije bolj razvite, pa ni potrebno, da bi statut dušil, ožil njihove sposobnosti in iniciativo.

Veliko je še odprtih vprašanj glede družbenega plana občine. Treba bo preudarno planirati, ne trgati občinskih planov izven komunalnih skupnosti in določila spreme-

Lanski plan celotnega dohodka so povsem realizirali in ga tudi presegli. Tako je znašal celotni dohodek Nafta lani 2 milijardi 525 milijonov dinarjev. Ta številka nam sama po sebi še toliko ne pove, če je ne primerjamo s celotnim dohodkom podjetja v letu 1961 ko je znašal ta 572 milijonov dinarjev manj kot lani.

Da je bil plan celotnega dohodka za leto 1962 postavljen

na realni osnovi, dokazuje dejstvo, da so ga presegli za 18 odstotkov in znaša tako indeks realizacije plana celotnega dohodka 118.

Podjetje je imelo za lansko poslovno leto planirano tudi izgubo, ki naj bi po planu znašala 192 milijonov dinarjev. Uspešnost poslovanja se kaže tudi v tem, da so planirano izgubo znatno zmanjšali, saj so jo realizirali v vrednosti 108 milijonov dinarjev.

Površna analiza kaže na to, kateri faktorji so vplivali na preokračitev lanskega plana. V veliki meri je bil plan presežen zaradi večje proizvodnje nafte (indeks 107) in večje proizvodnje plinov (indeks 114), dočim se je vrtnanje zmanjšalo (indeks 99). Nadalje so v nekaterih primerih znatno zmanjšali materialne stroške, kar je opazno zlasti pri proizvodnji nafte, kjer so namesto predvidenih 100 odstotkov znašali materialni stroški komaj 87 odstotkov, pri vrtnanju 83 odst. itd. Občutno zmanjšanje planiranih materialnih stroškov je, razumljivo, v največji meri vplivalo na zmanjšanje planirane izgube.

Uspešno poslovanje se je moralo odraziti tudi na osebnih dohodkih delavcev. Tako so povprečni osebni dohodki delavcev v letu 1962 znašali 28.149 dinarjev. Če primerjamo ta znesek z vsoto 21.117 dinarjev, kolikor so znašali povprečni osebni dohodki v letu 1961, dobimo, da so se osebni dohodki povečali v enem letu, se pravi od leta 1961 do leta 1962, za 33,3 odstotka. Najnižji osebni dohodki v lanskem letu so znašali 15.340 dinarjev.

Brez dvoma so na znatno povečanje osebnih dohodkov vplivali tudi zaposleni, katerih število se od lanskega leta bistveno ni spremenilo (dva zaposlena celotna manj), čeravno so lani izvajali velike investicije.

Primer nazorno kaže, kako lahko povečana produktivnost vpliva na povečanje osebnih dohodkov.

Slovesne proslave ob Dnevu žena

(Nadaljevanje s 1. strani)

Tudi v Radgoni, Ljutomeru, Lendavi in drugih krajih Pomurja so na predvečer praznika žena ali drugi dan bile svečane akademije, proslave, spremljane s pogostitvijo in obdaritvijo delovnih žena. Manjši kraji pri tem niso prav nič zaostajali. Ponekod so, da ne bi zgubljali časa, proslavili praznik žena preteklo nedeljo. Tako je tudi GD Zbigovec-Lastomeri pod pokroviteljstvom KO SZDL Črešnjevci priredilo proslavo s pestrim programom. Prosvečna skupina društva je uprizorila enodejanko Francea Filipiča »Obracun«, ki prikazuje našo ženo med NOB. Pripravila nekaj recitacij, pevski zbor pa je zapel nekaj narodnih pesmi.

Cepprav so Kokoriči mala vas v Ljutomerski občini, so prav tako dostojno proslavili 8. marec. V vsakem domu so se zbrali stari in mladi k slavnostnemu delu njihovega praznovanja Dneva žena. Proslavo z recitacijami in pevsкими točkami so pripravili pionirji osnovne šole Logarovci, kokinke žene pa so za vasčane in okoliške prebivalce priredile prijeten družabni večer. Tako skrbno pripravljeno praznovanje praznika žena v Kokoričih je skorajda majhno presečenje. Številna udeležba starejših vasčanov in mladine je okrabrujoča vzpodbuda za bodoče organizatorje podobnih proslav.

Nenavadno vedro so počastili praznik žena v Rogasovcih. Več kot mnogo gledalcev je v vsakem domu bilo navdušenih nad izredno bogato proslavo. Recitacije, pevske točke in na tak ali oni način izrečene najlepše želje ženam-mate-

ram, so se vrstile v nedogled, na koncu pa je Kristina Frčko, ki je žrtvovala največ truda za proslavo, zapela še dve po domače zloženi pesmici in izvedla dve duhoviti smesnici. Gledalci so bili nad vse zadovoljni z njenim nastopom.

NOVI PROIZVODI ELRADA

Proizvodni program ELRAD-a za tekoče leto je ostal isti kot lani s to razliko, da so osvojili nekaj novih izdelkov. Ze pred dvema leti so začeli s proizvodnjo skupinskih antenskih naprav, lansko leto so se lotili simetričnih TV-UKW kablov, nedavno pa so začeli s proizvodnjo koaksialnih kablov in frekvenčnih pretvornikov. Na vprašanje, kaj so frekvenčni pretvorniki, nam je direktor podjetja pojasnil: »Znano je, da so kraji ob severnem vznožju Slovenskih gor, n. pr. Radgona ali Ljutomer, imeli slab sprejem domačih TV postaj. To bo odslej izboljšal naš frekvenčni pretvornik, ki je pravzaprav mali oddajnik za TV. Sprejema signal od TV oddajnika, ga ojači, pretvori v drugi kanal in seva na »osojno« TV področje.

V Radgoni so se namestili tak TV frekvenčni pretvornik, ki sprejema signale pohorskega TV predajnika na šestem kanalu, jih ojača in oddaja na

četrttem kanalu. V Ljutomeru bodo namestili frekvenčni pretvornik, ki bo na devetem kanalu sprejemal signale zagrebškega TV oddajnika in jih od-

S tiskovne konference kmetijskih novinarjev tiska in RTV

V MURSKI SOBOTI PLENUM KMETIJSKIH NOVINARJEV NE NA REPU DOGODKOV

Na povabilo Kmetijsko-industrijskega kombinata Pomurka so se v četrtek in petek mudili v Murski Soboti člani kmetijske sekcije Društva novinarjev Slovenije in predstavnika Društva novinarjev Jugoslavije iz Beograda.

Ob tej priložnosti je bil v petek plenum te sekcije, na katerem so novinarji slovenskih listov in radiotelevizije razpravljali predvsem o name-nju sekcije in vlogi kmetijskih novinarjev kot družbeno-političnih delavcev, posebno še se-

daj, ko dajemo kmetijstvu vedno večji poudarek.

Na plenumu so poudarili potrebo po čimbolj kvalitetnejši izobrazbi novinarjev, ki bo s tem omogočila pravočasno in poglobljeno obravnavanje problemov, da ne bi bili pasivni zapisovalci dogajanj.

Sklenili so, da bodo odpravili dosedanje mrtvilo v sekciji ter pogostejše organizirali razna posvetovanja in krajše seminarje za svoje člane; na

teh bodo lahko poglobljeno razpravljali o aktualnih kmetijskih problemih.

Na seji so izvolili novi pet-članski upravni odbor sekcije.

IZREDNA KONFERENCA OBK ZMS MURSKA SOBOTA

POTREBNO JE DOBRO ZASTAVLJENO DELO

V nedeljo je 93 delegatov, predsednikov in sekretarjev mladinskih aktivov prisostvovalo v Murski Soboti prvi delovni konferenci ZMS.

Po uvodnih besedah predsednika občinskega komiteja, ki je obravnaval predvsem zaposlovanje, strokovno in ideološko izobraževa-

nje mladine, in poročilu sekretarja se je razvila živahna razprava, v kateri je sodelovalo 21 novozo-

v prvi vrsti so razpravljali o življenjskih problemih, ki zadevajo mladega človeka in v veliki meri vplivajo na njegov razvoj. Posebno temeljito so obravnavali zaposlovanje mladine, predvsem iz tistih okolišev, kjer številno odhaja na sezonska dela. Poudarili so, da je potrebno z večjo iznajdljivostjo poiskati še nešteto neizkoriščenih možnosti za zaposlovanje doma, v okviru krajevnih skupnosti, saj se je prav v nekaterih, najbolj prizadetih okoliših pokazalo

lo močno nazadovanje obrti; zaposlovanje mladih bi nedvomno lahko vsaj delno rešilo ta problem. Skratka: na konferenci so poudarili potrebo po stalni zaposlitvi mladih.

Tudi o uveljavljanju mladine v družbenem upravljanju, predvsem v gospodarskih organizacijah in na šolah, so precej govorili: ugotovili so, da mladi še vedno niso prišli dovolj do veljave, tako da si bodo morali v prihodnje prvenstveno le s svojim delom priboriti resnično enakoveren položaj v primerjavi s starejšimi tovariši.

Na konferenci so razpravljali še o perspektivah mladih v kmetijstvu, delu mladine v okviru krajevnih skupnosti, delu na osemletnih in o mladinskih prestopnikih.

Vseh 22 klubov se je vključilo v okrajno tekmovanje za »Vejič miru«, ki zajema vso dejavnost klubov Organizacije združenih narodov in katerega zaključne prireditve bodo v Tednu mladosti.

„VEJICA MIRU“

Pretekli četrtek je bila v Murski Soboti seja medobčinske zveze klubov Organizacije združenih narodov; udeležili so se je predstavniki iz 22 tovrstnih organizacij z območja Ljutomer, Radgone, Lendave, Beltincev in M. Sobote.

Ugotovili so, da je bilo delo teh klubov v preteklem letu precej šibko, razen nekaterih izjem, predvsem zaradi premajhne pomoči občinske in okrajne zveze klubov OZN posameznim vodstvom te specializirane mladinske organizacije. Še slabša pa je bila pomoč občinskih komitejev mladine, ki se še vedno premalo zavedajo pomena dela mladine v

tej privlačni organizaciji in ji posvečajo izredno malo pozornosti.

Prav zato so sklenili, da bodo v prihodnje dali močnejši poudarek izobraževanju svojih vodstev. Organizirali bodo nekaj posvetovanj in seminarjev, kjer so možnosti, kot npr. v Murski Soboti, pa bodo poskusili še s tečajem esperantskega jezika.

POTREBA PO NOVIH UČILNICAH

V Radencih je bil v petek zvečer dobro obiskan roditeljski sestanek, katerega so povezali z občinim zborom društva prijateljev mladine. Lepa udeležba, saj je bila šolska soba kar pretesna, je pokazala, da se starši za šolske, kakor tudi za naloge društva prijateljev mladine, zelo zanimajo.

Sestanek je odprl predsednik šolskega odbora, nakar je upraviteljica obrazložila učne uspehe v prvem polletju, za posamezne razrede in na vsej šoli.

Nova številka „OBČANA“

26. številka »Občana« prinaša v uvodu osnovne misli iz referata in diskusije na republiškem posvetovalnem o aktualnih nalogah kmetijskih združenj. Sledi izčrpen članek Zvonke Hafner o prvih statutih krajevnih skupnosti v ljubljanskem okraju, tekst pisma Zveze prijateljev mladine o vprašanjih vzgoje in varstva otrok v naših občinskih statutih, nadaljevanje prispevka Vinka Mlakarja o delu upravnih odborov in delavskih svetov, članek o nalogah krajevnih skupnosti Medvode po združitvi te občine z občino Ljubljana-Siška, intervju s predsednikom tržiske in ptujske občine o nekaterih značilnostih družbenega plana in proračuna, prispevek o problematiki zaposlovanja mladine v celjski komuni, analitično obdelan članek ing. Lidije Podbregar-Vasletove: Storitvena obrt in potrošnik, prispevek Z. Kržišnika o delu hišnih svetov v občini Maribor-Center in članek Slavka Kobeta: Vloga kolektiva zdravstvenega zavoda v procesu samoupravljanja.

Razen navedenih prinaša »Občan« še vrsto drugih sestavkov s področja šolstva, turizma itd. in stalno rubriko s pestro problematiko pod naslovom: Iz življenja komun pri nas in v drugih republikah.

IZŠLA BO 4. ŠTEVILKA »V SENCİ TOPOLOV«

V kratkem bo izšla šetrta številka šolskega glasila dijakov KSS Rakčičan. Izdali jo bodo v precej povečanem obsegu.

V tej številki bodo sodelovali tudi slušatelji oddelka za odrasle; v glavnem bodo prispevali strokovne sestavke iz kmetijstva, medtem ko bodo redni dijaki glasilo obogatili z literarnimi prispevki, poročili šolskih organizacij in drugim. V rubriki »Utrpi ljubezni« bo četrti številka prinesla več prispevkov rednih dopisnikov, v nadaljevanju bo objavljen podlistek »Srečanje«, zadnji dve strani pa sta namenjeni sestavkom za razvedrilo.

D. O.

Najslabše učne uspehe so dosegli letos v VI., najbolje pa v IV. razredu. Razgovor o učnih uspehih je pokazal, kako potrebna je povezava šole z domom in obratno.

Radenska šola ima sedaj 7 razredov, priložnost leto pa se bo razvila v popolno osemletko. Zaradi pomanjkanja učilnic morajo imeti štirje razredi menjalni dopoldanski ali popoldanski pouk, kar pa seveda za prizadete starše in učence ni najbolj ugodno.

Zato so na sestanku razpravljali o razširitvi šolskih prostorov. Predlagali so, da bi s preureditvijo stanovanjskih prostorov in nadzidavo šole lahko pridobili nove učilnice in prostore za šolsko kuhinjo in tehnični pouk.

Po razpravi o poredkih šolskih zadevah je bil občni zbor DPM. Društvo se iz leta v leto bolj uveljavlja in širi. Steje okrog 170 članov. Sodelovalo je pri organizaciji vseh otroških praznikov in prireditveh. Povezano je s pionirskim starejšinskim svetom in šolskim odborom. Lani so mnogi člani v zimskem času obiskovali šolo za starše, spremljali in podpirali delo posameznih krožkov itd. Lepo število članov je naročenih na revijo Dom in družina ter na organizacijski list Zveze prijateljev mladine Glasilo DPM.

Zdravih in dobrih namernih pobud za ožiblanje kulturno-prosvetnega dela je tudi že letos mnogo, zlasti na podeželju. Igre, komedije, skeči, veseli večeri itd. so na dnevnem redu v številnih krajih, tudi manjših. In prireditelji: poleg prosvetnih društev še mladinski aktivni, gasilska in celo čebelarstva društva (!), zlasti v krajih, kjer prosvetna društva ne obstajajo. Mnogokje je odločilni smoter teh prireditev: pridobiti si tako potrebna sred-

OD ZDRAVIH POBUD - K VEČJI KAKOVOSTI

stva za kritje društvenih potreb, gradnjo vaških domov, ipd., torej pridobitni nagibi, ki pa žal grede čisto v razkorak s slehernim občutkom za kvaliteto uprizorjenih del.

Odločnejša prizadevanja za boljše kvaliteto in idejnost so potrebna že pri samem izboru dela ki ga v tem ali onem kraju nameravajo postaviti na oder, pred že tudi vse bolj zahtevnim občinstvom, kajti vpliva televizije, radijskih oddaj in drugih oblik posredovanja

kulturnih dobrin podeželskemu človeku ne kaže podcenjevati niti na tem področju. Kar je bilo še pred leti dobro in sprejemljivo za povprečnega človeka, danes že ni več. Tako ugotavljajo, da se poleg idejno neprimernih dramskih del pojavljajo na podeželskih odrih tudi dela, katerim amaterske dramske skupine niti niso do rasle, da niso za njih uprizorili, kar je podani niti drugi pogoji: ureditev in dimenzije odrov, kostumi itd. Če hočeš na pr-

pristno pričarati gledalcem v odrih upodobitvi likov in dogajanju določeno zgodovinsko dobo, je to težko doseči brez ustreznih kulis in kostumov.

V ilustracijo samo nekaj primerov: v Puzevih so mladi z zdravo pobudo: prispevati k gradnji vaškega doma — uprizorili Gogoljevo Zenitev. Uprizoritev ni izpadla najbolje že zaradi okolja, v katerem je bila (gasilska garaža), jezikovnih spodrseljajev in tudi zaradi neokusnega uvodnega primerja-

nja samega uprizorjenega dela z domačimi žinitovanji. Precej bolje, celo v jezikovnem pogledu so se odrezali igralci ciganskega rodu iz Zenkovce, čeprav je bilo Borovo odrsko delo Kolesa teme za njih prav gotovo pretrd oreh, še ugodnejšo oceno pa je prav gotovo zaslužila dramska skupina PD iz Martjanec, ki je v domači prosvetni dvorani uprizorila Golarjevo Vdovo Rošlino. Morda poučen primer: tri podeželske amaterske dramske

skupine, katerih korak na oder je prav gotovo vodila dobra volja z zdravimi pobudami, toda precejšnja razlika v kvalitetnem izvajanju uprizorjenih odskih del!

Poleg idejnosti je pri izboru dramskih del potreben tudi večji občutek za realno zmogljivost kolektiva, ki naj bi izbrano delo prestavil v živo dogajanje na oder. Takih del pa nam ne manjka niti med stvaritvami domačih avtorjev, saj je napisanih kar precej doma-

čih dram in šaljevih odskih del, ki so primerna tudi za manj zahtevne podeželske odre.

Drugo pa je seveda, ali smo že tudi lahko zadovoljni s sedanjim omrežjem kulturno-prosvetnih društev, ki naj bi na podeželju prvenstveno skrbela za kvaliteto in idejnost odskih uprizoritev, tudi tistih, ki jih dajejo na oder druga društva. V prosvetnih društvih, ki imajo na voljo vodstveni in strokovni kader, je namreč takih

pojavnost ali skrajnosti manj, ponekod jih celo ni.

Zato je poudarek na prosvetnih društvih in njihovi usmerjalni politiki tudi dandanašnji zelo važen, če hočemo očitne napredovati na tem področju in se izogniti raznim nekontroliranim »divjim« nastopom raznih kulturnih skupin in enodnevnicam in še več: taka usmeritev bo morala očitne izhajati tudi iz ustreznih členov naših občinskih statutarov, o katerih smo že pričeli razpravljati.

KINOFIKACIJA NA TV EKRANIH OD VSEPOVSOD

Na območju soboške občine je trenutno samo en večji kinematograf s sedežem v Murski Soboti. Po prvem odzivu mnogo obeta tudi mladinski in pionirski kino, saj so predzadnje nedeljo, ko so ga odprli v grajski dvorani, našli že okrog tisoč mladih gledalcev. Kljub temu pa se zastavlja vprašanje: ali je v tako veliki občini, kot je soboška (bo pa še večja s priključitvijo dela beltiške in petrovsko-šalovske občine) en kinematograf tudi že dovolj?

Dodatna kinofikacija podeželja, ki jo bo morala občinska ljudska univerza še intenzivneje uresničevati, je nedvomno potrebna, pose-

no še v krajih, kjer se občani zanimajo za predvajanje rednih in izrednih filmov, tudi ozkotrajnih. Zanimiva ob tem pa je ugotovitev,

da je na podeželju močno poraslo tudi zanimanje za delovanje televizijskih klubov, ki lahko vrzel v kinofikaciji v marsičem celo nadomestijo. Tako v sami Murski Soboti že ugotavljajo, da z naraščanjem števila televizorjev lahko nadzaduje tudi obisk kino predstav.

Pri Gradu, kjer so imeli pred leti kino in so ga morali ukiniti zaradi slabih projekcijskih naprav in slabe udeležbe gledalcev, se sedaj bolj navdušujejo za ureditev televizijskega kluba. Prednost televizijskih klubov je tudi v tem, da so dostopni vsakemu večjemu kraju in zato zaželjni za potrebo pešarici občanom v bolj oddaljena, večja središča, ki bi imela sicer pogoje za ustanovitev kinematografa. S prodorom televizije se tako spreminjajo želje tudi na podeželju.

Seveda pa bi bilo napak trditi, da je z ustanovitvijo televizijskega kluba že tudi vse napravljeno.

Tudi pri takih akcijah gre za dokajšnjo mero iznajdlivosti in organizacijske sposobnosti, da bi klub resnično zazivel in koristno služil odjemalcem kulturnih dobrin, ki jih posredujejo TV-ekrani. Marsikje so se odločili za kombinirano dejavnost v okviru televizijskega kluba; ogled televizijskih oddaj kombinirajo z zanimivimi razgovori o določenih pojavih in dogajanjih, predavanji, i-granjem šaha, lutkovnimi predstavami itd. Obiskovalcem kluba, če jih hočemo pridobiti za redno obiskovanje oddaj, je namreč treba zagotoviti prijetno in dostopno vzdušje, kjer se bodo neprisiljeno počutili kot doma.

O tem so se verjetno že prepričali v Martjancih, kjer so namestili televizor, radioaparati in drugo kar v domači prosvetni dvorani; popoldanske in zlasti večerne ure privabljajo sedaj v dvorano mnogo mlajših in starejših prebivalcev, ki se poprej niso imeli kam dati in so nekateri celo popivali po gostilnah.

V takih razmerah dobiva televizijski klub, seveda ob splošno poživljeni kulturno-prosvetni dejavnosti, tudi svoj pravi vzgojni pomen.

»DESETI BRAT« V MLAJTINCIH

Igralska skupina iz Ivanjec je preteklo soboto gostovala v Mlajtincih z Jurčičevim »Desetim bratom«. Vaška dvorana je bila polna in gledalci so bili zelo zadovoljni z igrjo. Ker so v Mlajtincih zimski večeri dolgi in pustli, si vaščani takega kulturnega razvedrila želijo čim več. Tudi druge igralске skupine vlnjudo vabijo v goste.

F. S.

ROŽIČKI VRH

Prosvetno društvo na Rožičkem vrhu je eno izmed zelo aktivnih v radgonski občini. Čez zimo je dramska skupina društva pripravljala Remčevo dramo »Mrtvi kurent«, ki jo je z velikim uspehom uprizorilo zadnje dni v februarju. Na željo gledalcev so jo pred dnevi morali ponoviti.

A. M.

TIŠINA

Nedavno je KZ na Tišini odstopila svoj televizijski sprejemnik tišinski osnovni šoli. Televizor so namestili v razredu, kjer je vsak dan popoldan polno šolarjev. Ob večerih pa se pred televizorjem zbira tišinska mladina in odrasli. Ta pridobitev bo vsekakor prinesla mnogo živahnosti in pestrosti vaški življenjski enolčnosti na Tišini.

F. H.

POČITNIŠKA ZVEZA NA GIMNAZIJI

Počitniška zveza na soboški gimnaziji je pred časom začela marljivo delati. Ker sedaj še ne more prirejati raznih izletov in potovanj, se je usmerila predvsem na prikazovanje poučnih filmov, ki jih redno predvaja skoraj vsakih štiriinajst dni. Ondani je dijakom gimnazije in učencem osemletne šole I prikazala film o Plitvičkih jezerih in okolici. Tako so se dijaki seznanili z lepoto tega našega najlepšega nacionalnega parka, ki je znan daleč po svetu.

-mv-

BRODARSKO DRUŠTVO V LJUTOMERU

Pripravljajo presenečenja

Pred kratkim so v Ljutomeru v okviru Ljudske tehnike ustanovili brodersko društvo. Tako so poiskali za mladino novo obliko dela in razvedrila.

Pogoji za obstoj takega društva so, saj so v neposredni bližini Ljutomeru ribniki, ki so idealni za razvoj športa na vodi in turizma nasploh. Poleg tega ni tako daleč

do Mure, na kateri bodo bodoči ljubotemski veslači prav tako našli lepe terene za vožnjo s kajaki ali kanuji.

V prvem, ustanovnem obnem zboru je bilo precej mladine in tudi starejših. Navzoči so bili tudi predstavniki OO LT Maribor, tehnični sekretar za Pomurje Franc Topolovec, predsednik ob. odbora LT Drago Cimerman in predstavnik OBO SZDL Ljutomer Stojan Penev.

Navzoči so predlagali veliko koristnega za bodoče delo društva. Tako naj bi v okviru društva organizirali tudi plavalno šolo. Ker je LT že v lanskem letu imela dve izposojeni sandolini, so že precej mladih zainteresirali za ta šport.

Za nadaljnje delo društva bo treba dobiti več novih rekvizitov. Najprej bo treba priskrbeti primerne prostore, v katerih bi v okviru modelarske sekcije že do poletja

izdelali nekaj čolnov. Pri tem jim bo pomagalo mariborsko društvo »Sidro«. V društvo nameravajo vključiti tudi pionirje osnovnih šol, ki jim vse prečesto manjka področje za uspešno izvajanje tehničnega pouka. Tako pa bodo pionirji v okviru društva lahko izdelovali modele čolnov, jadric in drugo. Društvo pa se bo na tak način koristno vključilo tudi v program Jugoslovanskih pionirskih igr.

Novo nastalo društvo namerava najtesneje sodelovati s turističnim društvom, ribiškim društvom, TVD Partizan, ZMS in ZROP. V sodelovanju s temi društvimi bodo letos uredili okolično ribnikov, izboljšali kopalnice, postavili lopo z garderobo in čolnarno. Društvo bo imelo svoj prvi manifestativni nastop v dneh Tedna mladosti.

Za predsednika so si člani društva izbrali Ivana Slaviča. Predstavniki OO LT je ob tej priložnosti podelil nagrade in priznanje predsedniku OBO LT Ljutomer Dragu Cimermanu in vodji ratia kluba Vozliču.

S. F.

Razne svobodne aktivnosti so privlačne za mladino in pionirje. Tudi ta prizor to potrjuje.

Z zborovanja prosvetnih delavcev radgonske občine

O NOvem PRAVOPIsu

Središče zanimanja na nedavnem zborovanju prosvetnih delavcev radgonske občine sta bila predavanje o novem šolskem pravopisu in razprava o spremembi pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov.

Zanimivo in pomembno temo o pravopisu je obravnaval Manko Golar. Seznanil je učitelje o vseh novostih in značilnostih novega pravopisa. S primeri je nazorno prikazal bistvene razlike sedanjega in novega pravopisa.

STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE KMETOVALCEV

ŽE PET PREDAVANJ

Ljudska univerza v Petrovcih si je letos dobro začrtala svoj izobraževalni program. Glavni namen njihovega izobraževalnega dela je

v prvi vrsti posredovati kmetovalcem čimveč pomoči pri njihovem delu. Zato obsega predavanja, ki so zajeta v izobraževalnem programu, pretežno teme iz kmetijstva, živinoreje, veterinarstva, kmetijskega strojništva in zdravstva.

Kljub temu, da je bila univerza ustanovljena šele pred nekaj meseci, so izvedli v nekaterih krajih že pet predavanj z že omenjenih področij.

Ker menijo, da bo delo soboške univerze, ki je sedaj prevzela to območje, zaradi oddaljenosti oteženo. V Petrovcih menijo, da bo potrebno najti primerno organizacijsko obliko, ki bo pomagala premostiti nastale težave.

V KRASCIH

»DOBRODOŠLA MISS AGATA«

Mladina v Krascih je pretekli mesec našadurala in uprizorila igrjo »Dobrodošla miss Agata«. Ker v vasi ni primerne prostora za uprizorjanje igr, so mladinci kar neko shrambo spremenili v zasilno dvorano z odrom, si sami naredili kule in pred številnimi gledalci uspešno zaigrali. Zanimivo je, da so mladinci sami prispevali drva za ogrevanje dvorane in da so igro brez vsakih izkušenj sami pripravili. Prizadevni igralci iz Krasč trdijo, da je najlepše plačilo za njihov trud hvalečnost in pohvalne besede vaščanov, ki si še želijo takih prireditev. Ljudje po sosednjih vaseh pa upajo, da jih bodo igralci iz Krasč razveselili in prišli v goste s svojo igrjo.

A. K.

Značilnost pomurskih šol: vozači in slabo urejene shrambe za kolesa. Ponekod pa niti teh ni...

DROBNE IZ VELIKE POLANE

ZIMSKO IZOBRAŽEVANJE

Letošnje dolgo zimo je mladina dobro izkoristila za izobraževanje. Mnogo mladincev obeh spolov je obiskovalo šole za življenje. Predavanja so bila zanimiva in zato tudi privlačna.

Meseca februarja je bil tečaj RK za vaško mladino. Obiskovalci so bili mladi in mladinke iz Velike in Male Polane ter Brezovice. Predavali so prosvetni in znanstveni delavci. Obisk je bil iz

Velike in Male Polane zelo dober. Brezovica pa je imela mnogo izostankov.

Ob zaključku tečaja je bil predgovor o predelani snovi in so tečajniki opravili nekaj praktičnih vaj iz prve pomoči. Oboje je pokazalo, da so tečajniki snov dobro dojemali in si jo tudi zapomnili. Na zaključni razgovor je prišla tajnica občinskega odbora RK. Za zaključek so tečajniki pripravili družabni večer.

V ZNAMENJU OBČNIH ZBOROV

V februarju so opravila občne zbornice naslednja vzgojna društva: prosvetno društvo, društvo prijateljev mladine in TVD Partizan.

Prosvetno društvo še vedno ima težave s prostori za knjižnico. Sedaj gostuje z njo v sejni sobi galskega doma. V vseh dejavnostih je navezano na lastna sredstva, ker kljub obljubam ni dobilo nobene občinske podpore.

Društvo prijateljev mladine je še mlado. Za letošni je določilo nalogo, da bo pomagalo šolski mladini pri prirejanju otroških praznikov in tekmovalni na odročju tehnične vzgoje. V okviru otroških praznovanj je uspelo pustovanje. Letos so prvič organizirali iz šole sprevod pustnih mask, kateremu je sledila šaljiva pustna prireditev v zadrugi dvorani in nato še obdaritev s pustnimi krogi.

Na občnem zboru TVD Partizan je bilo obilo mladine. Društvo je v vsem lanskem letu gojilo razne športne panoge: odbojko, rokomet in nogomet. Pripravljeno je tudi igranje za košarko. Igrišča si deli društvo s šolo in je zato športno igranje glavna točka društvenega delovnega programa. Upanje je, da se bo razvila tudi orodna telovadba, saj je društvo že naročilo bradljo, šola pa drog in kroge. Društvo pričakuje tudi moralno in denarno podporo občinskih in krajevnih organov.

Fr. Kr.

Toplo sonce »briše« zadnje dni tudi take motive

Delavnost mladine v Šalovcih

Pretekli četrtek je bil v Šalovcih redni mesečni sestanek osnovne organizacije ZK, na katerem so v prvi vrsti obravnavali delo mladine v Šalovcih in okoliških vaseh.

Ugotovili so, da se mladinska dejavnost zlasti v Dolencih in Šalovcih ne more razvijati. V Dolencih menijo, da je temu vzrok že tolikokrat

omenjeno sezonsko. Mladina ne more delati, ker je v poletnih mesecih ni doma. Zaradi istega vzroka trpi tudi mladinska dejavnost v Šalovcih. Dokaj žalostno je dejstvo, da je v Šalovcih vključenih v ZMS še zmeraj samo 28 mladikov od vseh 99.

Po drugi strani so ugotovili, da je mladina madžarske manjšine na Hodošu čedalje bolj aktivna. Mladi na Hodošu

se razen za šport zanimajo tudi za kulturno-prosvetno delo. V tem letu so že organizirali nekaj uspešnih kulturnih prireditev.

Na sestanku so govorili tudi o kadrovskega vprašanju, ki zaenkrat še ni pereč problem, vendar je že občutiti pomanjkanje kadrov na območju Dolencec in deloma na Hodošu.

J. K.

MLADINA V ŠALOVCIH UREJA IGRISČE

Mladina iz Šalovec in okoliških vasi je na pobudo ZK skupaj s pionirji začela urejati nogometno igrišče in ga pripravljati za spomladanske športne prireditve, ki jih bo letošnje pomlad veliko. Domače TVD Partizan namerava organizirati tudi nogometne tekme z okrajnimi moštvami madžarske manjšine.

Tudi v Sebeborcih sodelavni

Mladinski aktiv v Sebeborcih ima svoj delovni program razporejen po tromesečnih obdobjih. V zimskih mesecih so usmerjeni predvsem na kulturno udejstvovanje, poleti pa bodo posvetili več skrbi špor-

tu, klubu mladih proizvajalcev in drugim oblikam dela.

Pred kratkim so začeli s študijem 6 dejanke »Dekle s Trente«, prejšnjo nedeljo pa so pripravili pester program ob prazniku Dneva žena. Na razpolago imajo tudi televizijski sprejemnik, premoško skrbi pa posvečajo zabavnemu življenju mladine. Da bi ta pro-

Še o pomanjkanju gnojil

Prebral sem v zadnji, t. j. 11. številki Kmečkega glasa članek Kmetijskega inštituta Slovenije »Gnojenje pri pomanjkanju gnojil«.

Zaposten sem v zadrugi, kjer sem odgovoren za kmetijsko proizvodnjo, zato ne morem molče mimo tega članka.

Članek, pod katerim je podpisana naš najvišji republiški strokovni kmetijski forum, pravi, da bo preskrba z gnojili »nekoliko težavnejša...; da naj dognujemo ozimnam s hlevskim gnojem, kompostom, gnojnicami...; da naj dušičnih gnojil na travnikih spomladi ne trosimo, ampak pozneje po prvi košnji...; in da bo za spomladansko setev na razpolago »verjetno« nitrofoskal 8:8+10 itd.

Nikjer pa članek niti z besedico ne omenja izpada proizvodnje in ogromne škode, ki bo nastala zaradi takega pomanjkanja. Ali ne bi bilo primerno, da bi inštitut tudi to omenil, prikazal javnosti, analiziral vzroke in iskal krivca. Neposredni proizvajalec oziroma tisti, ki odgovarja za proizvodnjo na posestvu ali za drugi in se zaveda, da je dušik regulator pridelka, se pač v tem primeru sredi marca takorekoč na pragu spomladanske setve nikakor ne more zadovoljiti z: »nekoliko težavnejša...; »verjetno...« itd.

Ne, proizvajalec je postavljen pred dejstvo: ali gnojiti in pravočasno dognovati ali pa bo toliko manjši pridelek! Kakšen je uspeh enostranskega gnojenja, menda Inštitutu ni potrebno pojasnjevati, posebno, če je pomanjkanje dušika.

Želeli bi vedeti, kako bi se članek počutil v proizvodnji, če bi kot kmetijski strokovnjak odgovarjal pred kolektivom in družbo za proizvodnjo; če bi imel na zalogi od naročenih 250 ton nitromonkala le 50 ton in bi teh 50 ton, brž ko skupni sneg, takoj nujno moral dati pšenici?

Za spomladansko setev mu tako ne ostane nič. Ali bi se nemara odločil, po inštitutovem navodilu v omenjenem članku, za dognovanje pšenice pri svojih kooperantih na 300 ha intenzivnih sort s kompostom ali gnojnicami? Kaj pa kooperacijska pogodba, po kateri je zadruga obvezna dati kmetu točno količino določene mineralnega gnojila? Kmet prvič nima toliko komposta ali gnojnice, drugič delo bi bilo zamudno in drago, praktično pa skoraj neizvedljivo. Končno pa bi si verjetno kmet lepega posevka pšenice ne želel zapleviti s kompostom. Rajši bi tožil zadrugo, za kar ima pravico, ali pa se bo, kar je še verjetnejše, v prihodnje rajši odločil za ekstenzivno proizvodnjo na svoj stari, bolj zanesljiv način. Naše kooperacije pa je tu konec. Kaker tudi vseh odlokov o agrotehničnih ukrepih.

Inštitut, pa tudi uredništvo Kmečkega glasa, sta v veliki zmoti, če menita, da sta storila kaj koristnega z omenjenim člankom. Nasprotno! Članek lahko ocenjujemo kot škodljiv. Vest, da gnojil primanjkuje, za nas, ki smo še odvisni od nabave, ni nova, da bi nas bilo potrebno s tem seznaniti. Navodila, kako zmanjšati neizbežno škodo v proizvodnji zaradi pomanjkanja gnojil, ki jih daje Inštitut v tem članku, so v proizvodnji praktično v glavnem neizvedljiva. Izredno škodljivo pa je članek zato, ker je povzročil »paniko« na terenu. Kmetje so takoj reagirali. Nitromonkal, do katerega so upravičeni po kooperacijskih pogodbah za spomladansko setev, hočejo takoj imeti. Naše zaloge se tako naglo manjšajo in lahko se zgodi, da nam bo nitromonkala zmanjkalo za dognovanje pšenice, medtem ko bodo imeli nekateri

Bralci-bralcem v presojo

kmetje doma zaloge za spomladansko setev, za katero pa bi lahko dobili gnojilo kasneje; če ni nitromonkala, pa apneni dušik.

P. S.

Sinoči sem napisal in zaključil to svoje pisanje, pa še moram tole dodati: Sedaj je ura 9 in 15 minut. Pravkar sem odpravil iz pisarne enajstega kmeta (s kooperacijsko pogodbo), kateremu je bilo potrebno odgovoriti na vprašanje: »Ali res ne bo gnojila?« Ne vem, kako bi se počutil članek, če bi moral v dobri uri zadovoljivo odgovoriti enajstim ljudem na to vprašanje? Zato naj ne bo užaljen, če kritiziram njegov članek, objavljen v Kmečkem glasu.

TONE SLAVIČ

kmetijski tehnik, šef proizvodnje pri KZ Mursko Polje, Križevci pri Ljutomeru

Novo poslopje zdravstvenega doma v M. Soboti

Slabo stanje slovenjgoriške ceste SLATINA RADENCI—PTUJ

Menim, da uprava okrajnih cest, nadzorni organi, predvsem pa cestarji imajo mačehovski odnos do ceste, ki preko Slovenskih goric pelje iz Radencev v Ptuj. Cez zimo so neredno in slabo čistili z nje sneg in poslovalnica Avtobusnega podjetja Maribor je prav zaradi tega morala za več kot mesec dni prekiniti vožnjo na relaciji Gomila—Radgona. Drugi del ceste od

Gomile do Ptuja pa je bil vedno pravočasno očiščen in prevozen za vsako prometno vozilo. Vem, da je v letošnji zimi Uprava okrajnih cest imela veliko težav pri čiščenju ceste, vendar pa ne bi smela zanemarjati te ceste, ki je gladek razvijajočega gospodarstva, predvsem pa turizma v teh krajih iz dneva v dan pomembnejša. Tudi menim, da je v bodoče za to ce-

ZAKAJ TAKO?

Kmečki ljudje zadenemo pri prodaji pridelkov in živine marsikdaj na velike težave. Ako hočeš prodati n. pr. tele, moraš iti trikrat po ogledni list. Še pred Novim letom sem hotela prodati tele, pa ni bilo oglednih listov. Prodala sem ga lahko šele januarja. Tele je bilo majhno. (Ne vem, čigava je krivda, da krave zdaj kotijo tako majhna teleta.) Zato je E. H. pri prevzemu dejal, da ga dobimo nazaj, ako bo prelahko. Ko sem zadnje dni v januarju prišla po izplačilo, mi je E. H. povedal, da tele visi v hladilnici. Niso ga vzeli, ker je prelahko, zato nam ga vračajo. Ko sem po prodaji kože in mesa doma izračunala vse stroške, sem ugotovila občutno izgubo.

Prebivalci Vidma ob Ščavnici si želimo, da bi spet dobili živino-zdravnika, ki bi živino pri prevzemu pregledal in bi jo, ako bi bilo prelahko, vsak lahko dobil živo nazaj, ne pa tedaj, ko že teden dni visi zaklana v hladilnici.

ZAHVALA

Zveza gluhih za Pomurje se v imenu svojih članov najlepše zahvaljuje kolektivu Ekonomske srednje šole iz Murske Sobote, ki je namesto venca na grob umrli Nataši Hegediš prispeval štiri tisoč dinarjev Zvezi gluhih. S to gesto je ta kolektiv dokazal svojo visoko zavest in popolno razumevanje do te humane organizacije. Iskrena hvala!

Pa tudi pomoč za obolelo živino bi imeli pri roki.

Upamo, da Vam po objavi tega Vašega prispevka ne bodo več vračali mrtvih telet, kajti na pomlad, predvsem pa poleti, bi to bila za marsikoga prevelika obremenitev, ne samo za veterinarja, ampak tudi za dedec. Denarnar bi Vam v tem primeru bil kajpak nujno potreben.

ZAKAJ BALKON?

Radgona se že lahko postavi z nekaterimi večjimi stanovanjskimi bloki. Nedavno sta dobila stanovalce tudi dva večja nova bloka z lično fasado, mimo katerih bi peljala Panonska ulica. Marsikateri Radgončan je že obstal na Trgu svobode, odkoder je lep razgled na ta dva bloka in se vprašal, zakaj neki gradimo tudi balkone. Ali zato, da jih potem krasimo s pisanim perilom? Tudi tuji, ki prihajajo v Radgono, radi pasejo oči po naših ličnih stanovanjskih stavbah, ki pa jih kazijo balkoni s cunjami.

To stvar je že obsodilo tudi Turistično olepševalno društvo, ki se bori za lepo podobo mesta in okolice. Delna krivda je sicer pri pisatelju izvajalca gradbenih del, ki ni kavičev namestil takih, da bi se perilo lahko sušilo skrito za okrasnimi stebri.

Hišni sveti bodo to stvar morali prejeti ali slej rešiti v korist lepše podobe mesta. Sicer pa tudi lokalni predpisi ne dopuščajo, da bi posamezniki lahko nemoteno razstavljali svoje perilo po oknih in balkonih, ki so obrnjeni na cesto. J. K., Radgona

Moščanci

O delu mladinskega aktiva v Moščancih je bilo v zadnjem času bolj malo slišati. Ta bo v kratkem spet začel s svojim normalnim delom, saj se že sedaj pripravljajo na spomladansko setev ovsna na parceli, katera zaradi objektivnih razlogov v jeseni ni bila zasejana. Večjo skrb bodo posvetili kulturni dejavnosti in skušali poživeti delo svojih sekcij.

F. St., Kapela

PROSIM ODGOVOR

Dobil sem poziv za odslužitev rednega vojaškega roka v JLA. Podjetje mi noče izplačati enkratno nadomestilo za mesečno plačo pred odhodom k vojakom, marveč mi jo bo poslalo za menoj. Prav

Več o delovnih kolektivih

Vsak teden z velikim veseljem pričakujem Pomurski vestnik, ki je meni in drugim Prekmurcem v Ljubljani zelo dobrodošlo obiskovalce. Vendar me čudi, zakaj ga vedno dobim šele v soboto, ko pa vem, da izide že v četrtek. Moj izvod roma iz rok v roke, saj je vsak željan današnih novic. Upam, da Vas bom lepega dne iznenadil z novimi naročniki. Dovolite mi, da Vam povem tudi eno svojo željo: rad bi kaj več bral o uspehih in težavah delovnih kolektivov v M. Soboti. Potem me zanima izgradnja mesta in razvoj M. Sobote nasploh. Jože Sečko Razpotna ulica 6 Ljubljana

Novih naročnikov bomo zelo veselili. (Medtem nam je tov. Sečko naslovo štirih že poslal, kar pomeni, da drža besedo.) Menimo, da

vnemo podprl, saj se je zadovoljil, da bo vložil ves trud za uresničitev te ideje. Kljub svojim težavam je aktiv v zadnjem času precej napredoval s svojim delom. Pripravil je proslavo za 8. ma-

rec, organiziral je več mladinskih plesov in podobno, seveda v sosednji vasi. Mladinci bodo s prostovoljnimi delom tudi pomagali pri ureditvi ceste iz Babinec v Ljutomer.

VESTI IZ NUSKOVE

Novi krajevni odbor SZDL je v svoj program dela sprejel tudi pripravljenost članov, da bodo uredili vaške ceste in poti. Vaščani si želijo, da bi se novi odbor zavzel tudi za ureditev slatinskega vrelca, problem, ki ga že leta in leta obravnavajo, a nikoli ni nikogar, ki bi se zavzel za njegovo rešitev.

Delavno je tudi domače galsko društvo. Na zadnjem sestanku so člani društva sklenili, da bodo nabavili sireno, ki jo bodo namestili na domu. Denar za sireno bodo prostovoljno dali člani in ostali vaščani.

Mladi bi radi uprizarili kako igro, pa nimajo primerne prostora in tudi človeka, ki bi jih vadi, ni med njimi. Zato so za vesele pustne dneve vaščanom lahko pripravili edinoletno prijetno maškarako v

domači gostilni. Precej mladih je vključenih v rogašovsko strelsko družino »Zvezda« in Ljudsko tehniko. Na različnih sestankih, predavanih ali tekmovalnih v Rogoševcih je vedno največ mladincev prav iz Nuskove. Tako je bilo tudi na zadnjem zboru Ljudske tehnike, ko so si člani volili novo vodstvo.

Prosvetno društvo tudi v Mačkovcih

V Mačkovcih, kjer je organizirano kulturno-prosvetno delovanje zadnja leta povsem zamrlo, so pred dnevi ustanovili prosvetno društvo in ga poimenovali po Aliju Kardosu. Na ustanovnem občnem zboru društva se je zbralo nad 60 ljudi. Društvo bo imelo štiri sekcije: dramsko in pevsko sekcijo, knjižnico in televizijski klub. Televizor so si že omislili.

V kraju so imeli tudi uspešno proslavo v počastitev Dneva žena.

Dolenci

Tudi v našem kraju si želimo zgraditi vaški dom. Prvi so seveda gasilci, ki že zbirajo potrebna sredstva. V načrtu imajo organizacijo nekaterih prireditev, računajo pa tudi na pomoč vseh vaščanov pri gradnji vaškega doma, ki bo služil tudi gasilskemu društvu za zadovoljitev njegovih potreb.

Podoben dom bodo začeli graditi tudi na Kučku.

Zima zavira gradnje

Na Goričkem gradijo več pomembnejših objektov, med katerimi so tudi kokašnja farma in pekarna v Petrovcih ter stanovanjski blok in nova šola v Šalovcih. Vsi ti objekti bi že morali biti izročeni svojemu namenu, vendar je dolgotrajna zima močno zavrla njihovo dogotovitve, tako da je pričakovati otvoritev šele sredi poletja.

Tovarišici M. Z. iz Mačkovec in tovariši R. R. iz Zenkovec sporočamo, da pesniških prispevkov, kakor lahko sami vidite, v našem listu ne objavljamo. Tov. M. Z. s svojo prošnjo za zaposlitev se boste morali zateči kam drugam, ker mi zaposlitev ne posredujemo.

23 družin in 1700 strelcev

Pred kratkim je bila v Murski Soboti redna letna skupščina Občinskega strelskega odbora; poleg 39 delegatov iz 23 strelskih družin in predstavnikov ObK ZK in Občinske zveze za telesno kulturo sta ji prisostvovala kot gosti sekretar Okrajnega strelskega odbora Maribor tov. Žirovnik in komandant garnizije M. Sobota, podpolkovnik Josip Šostarič.

V obširnem referatu in živahni razpravi je bila podana jasna slika uspešnega delovanja strelskih družin v preteklem letu.

Prisotni so ugotovili, da je za strelstvo v sobotski komuniz izredno zanimanje in da sodi strelska organizacija po številu članov in svojih uspehih med najmočnejše in najbolj uspešne organizacije.

Kljub temu, da je bilo v preteklem letu organiziranih okoli 400 različnih tekmovanj, na katerih je sodelovalo nad 6000 tekmovalcev, pa so ugotovili, da je vrstah strelcev še vedno premalo kmečke, šolske in ženske mladine, zato bodo tudi kadrovanju posvetili še več pozornosti. Na terenu je precej težav tudi zaradi pomanjkanja zimskih in letnih strelšč. Tudi v Murski Soboti ni stanje dosti boljše, kljub zimskemu strelšču za zračno puško, ki je sorazmerno tesno in že zastarelo, in novozgra-

Tehniko mladim

(Nadaljevanje s 1. strani)

bih ljudske tehnike, organiziranje prireditev in udeležbo na občinskih tekmovanjih pri izdelovanju tehničnih predmetov in učil po lastni zamisli.

Občinski odbor DPM je že tudi razpisal natečaj za izdelavo lepalka JPI, s katerim bodo obveščali javnost o prireditvah; organiziral bo tudi več razstav fotografij, tiska in likovnih izdelkov učencev.

Ker bodo letošnje Pionirske igre zahtevale precejšnjo denarno sredstva, bo občinski odbor DPM začel zbirati sredstva v gospodarskih organizacijah in ustanovah; zbrana sredstva bodo pozneje razdelili kot nagrade najboljšim tekmujočim pionirskim odredom.

Tedenski koledar

Petek, 15. marca — Klemen Sobota, 16. marca — Julijan Nedelja, 17. marca — Jerica Ponedeljek, 18. marca — Edvard Torek, 19. marca — Jožef Sreda, 20. marca — Igor Četrtek, 21. marca — Bilka

Zdravstvena dežurna služba

15. marca — dr. Hajdinjak
16. marca — dr. Meta Rous-Jugova
17. marca — dr. Meta Rous-Jugova
18. marca — dr. Gruškovnjak
19. marca — dr. Anica Gregorc
20. marca — dr. Hajdinjak
21. marca — dr. Gruškovnjak

KINO

MURSKA SOBOTA — Od 15.—17. marca francoski barvni kinemaskopski film: »Klevska princesa«, od 18. do 19. marca ruski barvni kinemaskopski film: »I-hja Muromec«, Od 20. do 21. marca ameriški film: »Golo mesto«.
GORNJA RADGONA — 16. in 17. marca ameriški barvni film: »Pojmo v dežju«, 20. marca mehiški film: »Nazarin«.
LJUTOMER — 16. in 17. marca ameriški barvni kinemaskopski film: »Cowboy«, 20. in 21. marca jugoslovanski kinemaskopski film: »X-25 javlja«.
KRIZEVCI PRI LJUT. — 20. marca ameriški film: »Vodja bande«.
VIDEM OB SČAVNICI — 16. in 17. marca zahodnonemški barvni film: »Preprosto dekle«.
VELIKA POLANA — 16. in 17. marca ameriški barvni film: »Moby Dick«.

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše drage mame, babice in prababce

Terezije Šavel

rojene Benko

se zahvaljujemo vsem, ki so pokojnico spremljali na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in nam izrekli sožalje.

M. Sobota, 12. marca 1963

Zalujoča družina Samec

ZAHVALA

Ob prebriski izgubi našega predragega

Ludvika Sapača

gostilničarja v Beltincih

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali, ga v tako velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti in mu darovali vence. Enako se zahvaljujemo zdravnikom in bolnišničnemu osebju Internega oddelka Splošne bolnišnice v M. Soboti za njihovo požrtvovalno zdravljenje in nego. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči.

Občinsko tekmovanje za zlato puščico

Priznanje osvojil TURNER

V soboto je bilo v Murski Soboti tekmovanje za občinsko Zlato puščico; pomerilo se je 39 najboljših strelcev, predstavnikov 23 strelskih družin.

O zmagovalcu tekmovanja so se vrstila različna mnenja, saj je bilo več kandidatov za prvo mesto, med njimi tudi Karel Turner, član SD Pomurje iz Murske Sobotice, ki je tokrat premagal svoje tekmece bolj prepričljivo kot kdaj koli prej. Ob tej priložnosti je streljal kar za 2 odst. bolje v primerjavi z 1961. letom in si priboril občinsko zlato puščico z osvojenimi 92 odst. krogi od 100 možnih, kar je uspeh republiškega ranga.

Razočarani pa so ostali strelci, razen Bagarija, ki so tokrat streljali daleč pod svojimi možnostmi. Verjetno je temu vzrok premajhna predhodna pripravljenost strelcev. — Vsaka šola pač nekaj stane!

REZULTATI: Karel Turner (Pomurje) 276 krogov od 300 možnih, Aleksander Bagari (Kovinar) 260, Silvo Sušnik (B. Kidrič) 254, Adam Kučinac (Borec) 250, Vili Ščančar (Kidričan) 250, Ilija Torbica (Borec), Pavel Pongrac (Borec) 246, Drago Kolmančič (Trgovce) 245, Koluman Pintarič (Borec) 245 krogov itd.

Omenjeni strelci so se uvrstili tudi v nadaljnje okrajno tekmovanje, ki bo po vsej verjetnosti v Mariboru.

Obrtno podjetje »OBRTNIK« Murska Sobota sprejme v uk tri vajence: za kolarsko, kovuško in mizarško stroko.

D-188

Komisija za sprejem in odpoved delovnega razmerja pri DS Kmetijskega gospodarstva Kranj

RAZPISUJE

prosto delovno mesto za 2 živinorejce — govedarja

Pogoji:

Zaželen zakonski par brez otrok s prakso v živinoreji. Stanovanje zagotovljeno. Selitvene stroške na delovno mesto plača podjetje. Osebnih dohodkov po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Nastop službe možen takoj ali po dogovoru.

Ponudbe pošljite pisмено ali jih predložite Upravi Kmetijskega gospodarstva Kranj, Begunjska 5.

D-190

POMOČNIKA RADIOMEHANIČNE STROKE — samostojnega, z večletno prakso, sprejem takoj. Plača po dogovoru. Roko Jezernik, Radiomehantična delavnica, Titova 2, Murska Sobota.

D-186

POPRAVEK

V zadnji številki PV smo na 3. strani objavili sliko pionirske folklorne skupine. Pod sliko je bilo navedeno, da je ta skupina s I. soboške osemletke, je pa dejansko z DRUGE.

KOMUNALNO PODJETJE V MURSKI SOBOTI potrebuje pri gradnji mestne kanalizacije večje število

nekvalificiranih delavcev

Osebnih prejemki po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Prijave sprejemajo vsak dan na upravi podjetja, Gregorčičeva 28.

O-187

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri Uvozno-izvoznem trgovskem podjetju »FERROMOTO«, Maribor, Ulica talcev 5 razpisuje prosto delovno mesto

blagajničarke — administratorke

Pogoji:

obvladanje strojepisja in korespondence. Osebnih dohodkov po pravilniku. Nastop službe je možen takoj ali po dogovoru. Prošnje pošljite poslovalnici »Avtoizbira« Murska Sobota.

O-189

»KIK POMURKA«, OBRAT KMETIJSKO GOSPODARSTVO RAKIČAN

razpisuje

JAVNO LICITACIJO

za rušenje obstoječih gradbenih objektov pri mešalnici v Puconcih in za odpradojo gradbenega materiala.

Licitacija bo v nedeljo, 17. marca 1963 ob 9. uri za socialistični sektor, če pa ne bo ponudnikov iz socialističnega sektorja, pa ob 10. uri za privatni sektor.

Obrat kmetijsko gospodarstvo RAKIČAN

WHIT MASTERSON

ŽENSKEV njegovem življenju

(Nadaljevanje)

Merriman se je nejeverno vzravnil. »Mrtev? Lewis? Ampak saj je bil vendar še mlad. Kako se je zgodilo? Avtomobilska nesreča?»

»Ustreljen. Prejšnji ponedeljek v njegovem ateljeju.«

»Samomor,« je dihnil Merriman in se zastrmel vanjo. »No, to je videti neverjetno! Če je le kdo na svetu imel kaj, za kar bi živel...«

»To mislimo tudi mi. Zato vemo, da so ga umorili.«

»Mi? Kdo je to? Mislite policijo?»

»Ne čisto.« Teresa mu je povedala zgodbo od začetka do konca. Kdaj pa kdaj se je namršila, a je ni motil z vmesnimi vprašanji. »In tako sem prišla sem, da bi ugotovila, kaj je v zavitku, ki vam ga je poslal.«

»Aha,« je zamrmral. »Skoda, da nisem vedel prej. Ampak da so Lewisa umorili! Za nič na svetu si ne morem predstavljati zakaj mi je pisal.«

»Vseeno, glavno je, da je to storil. Pred dobro uro sem sama videla zavitek. Vaš hišni gospodar mi ga ni in ni hotel pokazati.« Teresa se je nasmehnila. »Upam, da se bo z vami dalo bolj sodelovati.«

»Seveda,« je privolil takoj in vstal. »Potrudil se bom, da bom storil vse, kar bo le mogoče, da vam pomorem. Bi radi kar takoj v nadzidek?»

»Če bi rada! Ko ne bi bili telefonirali, gospod Merriman, sem že premišljevala, da bi vlomila v stanovanje.«

Ko sta se peljala kvišku z dvigalom, je Merriman rekel zamišljeno. »Veste, še zmerom je čisto mogoče, da tisti zavitek nima nič opraviti s smrtjo Lewisa Gilmora.«

»Tega ne morem verjeti. Ne bom si dovolila, da bi to verjela. Tisto pismo — ali kaj je pač — je naša edina priložnost, da dokazemo, da se Lewis ni sam ubil.«

»Lewis je bil srečen človek,« je zamrmral, »da je navdihnil tako zvesto prijateljstvo.«

Prišla sta do težkih vrat, ki so držala v nadzidek. Merriman ni pozvonil, ampak jih je odprl s ključem. Vstopila sta. Calvin ni bilo, da bi ju pozdravil, a Teresa je z olajšanjem opazila, da je kup pošte še zmerom na mizi. Stopila je čez predsobo in začela hitro listati. Potem je pregledala še enkrat, počasneje, nato pa se osuplo zagledala v Merrimana.

»Ampak moralo bi biti tukaj,« je zajecjlala. »Sama sem ga videla — velika rjava kuverta je bila...«

»Naj pogledam.« Vzel je pošto iz njenih otopelih prstov in začel listati po njej. »Ste popolnoma prepričani, da ste ga videli, gospodična Tolan?»

»Seveda sem ga videla! Ni treba, da mi verjamate — vprašajte Calvina. Ta vam bo povedal, da je bilo tam.«

»Seveda, verjamam vam. Gre samo — hm, kaže, da ga ni več, kaj?»

Teresa je zbegano zmajala. »Najbolje, da vprašava Calvina. Mogoče ga je kam spravil, da bi bilo bolj na varnem.«

Pogledala je, kam bi ga lahko dal, in oči so se ji ustavile na omari.

Merriman jo je prijel pod roko. »Calvin je menda ta trenutek odšel ven. Predlagam, da sedeva, kaj popijeva in počakava, kdaj se bo vrnil.«

»Pa prav,« je privolila Teresa. Stopila je za njim proti dnevnici sobi, nato pa se nenadoma obrnila. »Ampak samo da zadostim svoji radovednosti — veste, mogoče je, da...«

Odprla je vrata od omare.

Za trenutek ni razumela, kaj vidi pred sabo. Potem si je z roko pokrila usta, da bi zadržala krič. Calvin je ležal v omari na tleh, kakor da bi se bil tja zgrudil. Na zašilju je bilo nekaj, kar je imela prvi trenutek za rdečo barvo na belih laseh, a ni bila barva.

Merriman je planil naprej s pridruženim vzklikom in pokleknil k truplu svojega hišnega gospodarja. Trenutek nato je vzdignil glavo in se nejeverno zastrmel v Tereso.

»Je mrtev?« je zašepetala.

Prikimal je in težko požiral slino. »Ubogi stari revež. Že leta je imel slabo srce. Udarec mu je prebil samo kožo, a mislim, da ga je pretres...«

»Uspeh številka dve za nekoga,« je zamrmrala Teresa. »Mislim, da zdaj ni težko uganiti, kaj se je zgodilo z Lewisovim zavitkom.«

Merriman je vstal in se podrgnil po čelu. »Mislim, da bi bilo najbolje poklicati policijo.« Stopil je proti telefonu, potem pa se je ustavil. »Ali pa mogoče ne, vsaj nekaj minut ne — dokler varno ne odidete v svojo sobo.«

Teresa se je zagledala vanj. »Ne razumem,« je rekla počasi.

»Nihče vas ni videl, ko ste prišli sem gor z menoj, in najbrž bi bilo najbolje, če bi se okoristili s tem dejstvom. Sicer se bo zgodilo, da vas bo kriminalna služba popolnoma potlačila v to. S tem ne bo pomagano ne vam ne Lewisu. Mislite na objave v časnikih.«

Ampak policija mora izvedeti za zavitek!»

»Zakaj? To bo zadeve samo zapletlo in vas mogoče spravilo v dokaj čuden položaj. Navsezadnje o takem zavitku govorijo samo vaše besede, potrditi pa se ne dajo.«

»Čakajte malo!« je vzklila Teresa. »Ali namigujete, da sem umorila Calvina?»

»Seveda ne, pač pa bi to lahko rekla policija. In vaš cilj se bo odmaknil mogoče za več tednov — Lewisov morilec bo pa imel odprte roke in prosto pot, da odide kamorkoli.«

Teresa je zmešano zmajala z glavo. »Mislim, da imate prav.« Premišljevala je, kaj bi storila v teh okoliščinah Meg.

»Vrnite se v svojo sobo. Telefoniral bom policiji, potem pa pridem dol in da, mogoče bova oba telefonirala tisti vaši Meg in jo vprašala, kaj pravi o tem.«

»Velja.« Misel, da se bo posvetovala z Meg, jo je poživila. A Meg bi hotela vedeti... »Trenutek.« Nerada je pokleknila k mrtvemu Calvinu. Čeprav ji je bilo zoprno, se ji je zdelo, da se mora pozanimati, ali ji bodo kaj povedali njegovi žepi. Meg bi to gotovo storila, si je rekla strogo.

A ničesar ni našla in drgetaje je dovolila Merrimanu, da jo je pospremil k vratom. Tedaj pa se je ustavila še enkrat, ko jo je preletela nova in čudna misel. »No, to je pa neverjetno!«

»Mislim, da bi rajši pohitela.«

»Pri vratih sem se spomnila. Calvin zdaj ni imel ključev v žepu. Ni jih. Zakaj bi mu človek, ki ga je ubil, vzel ključ? gotovo si ne bi želel priti nazaj.« Govorila je tiho, naglas premišljevala. »Ampak VI ste imeli ključ. In niste pozvonili — skoraj kot da bi vedeli, da vas Calvin ne more spustiti noter...«

Merriman ni odgovoril in Teresa je vzdignila glavo, da bi ga pogledala V njegovih nenadoma mrzlih očeh je prebrala odgovor. »Saj,« je zašepetala neverno, »saj vi sploh niste Otto Merriman.«

—

Od naših treh žensk je Meg Blair preživela najhujši dan. Ker je bila sama v zamišljeni tihoi opustele hiše, ji je bilo nemogoče pozabiti na tragedijo niti za trenutek. Lewis je bil tako nepogrešljiv del tega doma, tukaj so preživeli toliko srečnih ur, da je Meg na pol pričakovala, da se ji bo nenadoma kar nasmehnil od nekod, ko se bo obrnila. Vendar ga ni bilo več in bila je sama in vdova, preden je postala žena.

ZAGOTOVITI PRIRASTEK DIVJADI

Večina lovskih družin si močno prizadeva, da bi lov postal ena upoštevanih in enakovrednih gospodarskih panog, toda ostali činitelji, ki so prav tako odgovorni za njen razvoj, kažejo za to premalo zanimanja.

Lov lahko obravnavamo z dveh stališč: kot zabavo in razvedrilo ali pa kot zelo važno gospodarsko panogo, predvsem v razvoju turizma, še posebno lovnege, ki bi nam lahko prinašal precejšnja sredstva, če bi znali izkoristiti vse pogoje in možnosti.

Že nekatere številke, ki veljajo za Pomurje in uspeh 'ova v letu 1961 — za 1962. leto še niso zbrani podatki — nam zgovorno kažejo, kakšne koristi lahko dobimo od te gospodarske panoge.

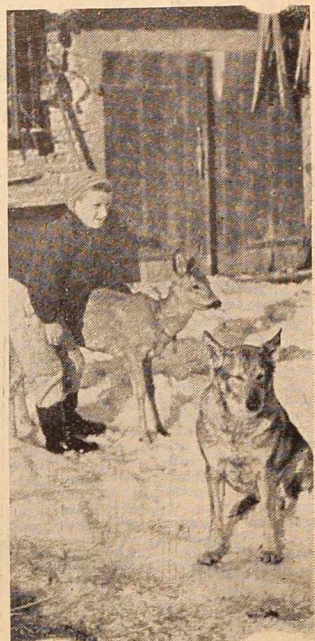
V tem letu je bilo po domačih tržnih cenah ustvarjenih nekaj nad 22 milijonov dinarjev — planiranih domala 34 —, medtem ko so tuji turisti ustvarili od planiranih 109 milijonov le približno 70 milijonov dinarjev. Kje so vzroki za to?

V prvi vrsti jih je treba iskati v zmogljivosti naših lovišč, ki še zdaleč niso povsem izkoriščena, kar nam kaže tudi podatek, da je zmogljivost lovišč povsem izkoristilo le šest lovskih družin, 10 družin od 50 do 80 odst., zaskrbnjujoče pa je 22 lovskih družin, ki izkoriščajo zmogljivost svojih lovišč z manj kot 50 odst. uspehom. Zavedati se moramo dejstva, da je prav stalež divjadi znatno manjši od zmogljivosti lovišč. Torej ne preostane nič drugega kot začeti z načrtno vzrejo divjadi ter uvesti temeljitejšo varstvo živali pred neodgovornimi lovci pri odstrelu

in zaščito pred škodljivci.

Tudi velika razdrobljenost lovišč v veliki meri onemogoča načrtnejše gospodarjenje, zato so na seji še posebej poudarili pomen združevanja manjših lovskih družin pri organiziranju akcij, katerim samo ena ne bi bila kos.

Ob koncu so udeleženci posvetovalja še sklenili, da bo potrebno uvesti učinkovitejšo čuvajsko službo, graditi umetna vališča, krmilnice in zavetišča pred vremenskimi nevarnostmi, zaščititi divjad pred domačimi živalmi in roparicami, ki uničujejo predvsem legla; navezati pa bo potrebno stike z ustrezno službo, da bi preprečili uporabo za živali strupenih agrotehničnih sredstev, ki so doslej naredile že precej škode.

DOBRI PRIJATELJI

RADENCI PRED NOVO SEZONO

PREUREJENI IN NOVI OBJEKTI

Cerprav smo lani govorili in pisali o takimenovani non stop sezoni, so v Zdravilišču Radenska Slatina ob koncu decembra za dva in pol meseca kopališče zaprli. Deloma zaradi hude zime, nujnih popravil in tudi zaradi novega načina poslovanja socialnega zavarovanja. Sezono bodo odprli spet 15. marca.

Med tem časom so temeljito obnovili salon in kuhinjo v sedanjih zdraviliških restavracijah, v terapiji pa so uredili čajno kuhinjo in pivnico za zimo. V sobah so namestili umivalnike s toplo in mrzlo vodo.

Za letos ima zdravilišče posebno lepe investicijske načrte. Sedaj gradijo poleg terapije 5-etažni Zdraviliški dom, ki bo uporabljen meseca septembra. Spodaj bodo prostori za zdravstveno službo, zgoraj pa sobe za goste. V moderno opremljenih sobah bo 92 ležišč. Dom bo odprt vse leto, a sezone ne bo treba več prekinjati. Februarja je zdravilišče zaprosilo pri Gospodarski banki za investicijski kredit za gradnjo podobne petetažne stolpnice, ki bo stala v neposredni bližini zdraviliškega doma. V tem hotelu bo v priložnosti modernizacija, v gornjih etažah pa bodo prav tako sobe za goste. V bližnji prihodnosti bodo postavili še en hotel v turistični coni.

Se letos bodo pri pošti začeli zidati novo restavracijo s kegljiščem in avtobusno postajališče. V rekreacijski coni gradijo telovadnico, skupno z ObLO. V Zalogu, kjer so že lani organizirali taborjenje, bodo uredili kamping. Zdravilišče se pogaja za odkup Kunevevega gradu v Gor. Radgoni, ki ga bo klasično opremljeno za domače in inozemske turiste. Namenjen bo predvsem lovniemu turizmu. Se letos bo

zgrajena v Radencih centralna toplotna, ki bo ogrevala vse objekte in kopališče. Izvedli bodo regulacijo radenskega potoka od vasi do izliva v reko Muro. Zaključili bodo razsvetljavo v parku. Jeseni začnejo graditi novi stanovanjski blok z 18 družinskimi in 18 samskimi stanovanji.

Gradnja novih objektov je nujno potrebna, saj je dotok

gostov in turistov v Radence vsako leto večji. Lani so zabeležili v recepciji blizu 6 tisoč gostov in 49.000 nočnin. Od teh je bilo inozemskih gostov 893 in 6.497 nočnin.

S povečano kapaciteto in modernizacijo ležišč se bo število gostov in nočnin nedvomno še znatno povečalo.

Ljutomer pod vodo

Zaradi naglega taljenja snega in dežja, ki je padal v ponedeljek in torek, so Ščavnica, Globetka in drugi potoki močno narasli. Že v ponedeljek je voda prestopila bregove in se razlila po poljih, travnikih in naseljih.

Najbolj kritično je bilo v torek zvečer, ko je voda povsem poplavlila spodnji del Ljutomerja in vasi Lukavci, Cezanjevci, Črabe, Branoslavci, deloma Noršince in še ne-

katere druge. Voda je poplavlila tudi nekatere ceste, tako da je na več odsekih bil promet prekinjen ali pa zelo otežkočen.

V Ljutomeru je voda popla-

vila zunanje prostore tekstilne tovarne, transformatorsko postajo, lesne rezerve in prostore podjetja Marles, stanovanjska poslopja in vrtove ob progah. Ker dva mostova in nekaj manjših propustov skozi železniški nasip ne zmorejo toliko količine vode, se je le-ta prelila čez pot, ki pelje na malo postajo in poplavlila tudi nove, enostanovanjske hiše med progami in Ormoško cesto.

Voda je sicer véeraj že začela upadati, vendar bo škoda najbrž precej, kakor po okoliških poljih tako tudi v mestu samem.

Manjše poplave so tudi po drugih krajih Pomurja. Ledava se je v svojem spodnjem toku prav tako razlila in poplavlila nekatere travnike in poti. Tudi Mura bje zadnje tri dni močno narasla in na vseh kritičnih točkah že prestopa bregove.

DRŽAVNI UDAR V SIRIJI

Prejšnji petek je iz arabskega sveta nepričakovano prišla vest: državni udar v Siriji, v katerem je odigrala odločilno vlogo sirska armada. Oblast v državi je začasno prevzel Nacionalni revolucionarni svet Sirije. Za novega predsednika vlade je Nacionalni revolucionarni svet imenoval Salaha Bitarja, enega najbolj aktivnih vodij Socialistične stranke arabskega preporoda. Bitar je zadržal tudi resor zunanjega ministra.

Cerprav je bil nedavni udar v Siriji nepričakovan dogodek za površne opazovalce nacionalnega gibanja v vse bolj prebujajočem se arabskem svetu, kažejo sedanjí dogodki, da gre tudi v tem primeru za pomemben člen v krepitvi tistih arabskih nacionalnih sil, ki težijo po večji arabski enotnosti zaradi skupnih smotrov in manj zaradi skupnih vrst. Zmago zadnje sirske revolucije, ki je po poročilih trajala samo dve uri, so toplo pozdravili v vseh naprednih arabskih državah: ZAR, Jemenu, Iraku, Alžiriji... Govorijo celo o možnosti za ustanovitve federacije arabskih držav »revolucije na osnovi skupnih nacionalnih in socialnih smotrov. Trde celo, da je še samo vprašanje, kdaj bo prišlo do podobnega procesa — do strmoglavljenja v arabskem svetu zasvočenih režimov — v Saudovi Arabiji in Jordaniji. Proces arabskega združevanja gre torej nezadržno naprej...

ŽENEVA SE VEDNO V ZAČARANEM KROGU

Američani v Razorožitvenem odboru OZN v Ženevi še vedno trmasto odklanjajo kakršnokoli popuščanje in tako onemogočajo tudi vsak resnejši napredek v sporazumevanju o preprečitvi jedrskih poskusov. Brez znatnejših lastnih koncesij skušajo izsiliti še vidnejše popuščanje na nasprotni strani — pri Sovjetski zvezi. Kljub temu začaranemu krogu, ki za človeštvo in svetovni mir ni prav nič ohrabrujoč, pa si osmero neangažiranih držav v odboru resno prizadeva, da bi našle ustrezno formulo za skupen kompromis, ki naj bi pripeljal do končne sklenitve ustreznega sporazuma med atomskimi velesilami.

Ameriško stališče, kot kaže, navduhujejo odkrita, nenehno se večajoča nasprotja v zahodnem taboru, pa tudi vabljiva misel, da je moč koristno izkoristiti za izvajanje pritiska na ZSSR obstoječa pekinško-moskovska nesoglasja, ki so prav zadnje dni močno stopnjevali ostri napadi glasila KP Kitajske »Žen Min, Zi Bao« na partijska vodstva Sovjetske zveze in drugih socialističnih dežel.

Kaj slabo znamenje za razorožitvena pogajanja je tudi letošnji, že kar fantastični vojaški proračun ZDA. Za obrambo bodo letos izdali v Ameriki kar 53,7 milijarde dolarjev, kar je več kot polovica vseh proračunskih sredstev. ZDA namreč v miru še niso imele doslej nikoli tako velikega vojaškega proračuna. Čeprav je nesporno, da izdajajo ogromna sredstva v vojaške namene tudi na drugi strani, pa je tudi res, da je Sovjetski zvezi za njeno notranjo graditev še kako potreben mir. Bivši italijanski veleposlanik v ZSSR Pietromarchi je v neki študiji zapisal, da je Sovjetski zvezi potrebno deset do dvajset let mirne izgradnje, da bi rešila vse notranje probleme in se povzpela na raven največje industrijske sile na svetu. Nedvomno tudi to spoznanje sili nepomirljive nasprotne socializma v ZDA k preprečevanju razorožitvenega sporazuma.

MEHIŠKI PREDSEDNIK MATEOS BO OBISKAL JUGOSLAVIJO

Na povabilo predsednika FLRJ Josipa Broza-Tita bomo kmalu pozdravili v Jugoslaviji predsednika Združenih držav Mehike Adolfa Lopeza Mateosa, uglednega najvišjega mehiškega voditelja, najprej sina revnega kmeta, pozneje vodje napredne mehiške stranke in senatorja, ki že devet let uspešno vodi državniško bariko v tej prijateljski državi Latinske Amerike.

Mateos se bo mudil v Jugoslaviji od 29. marca do 1. aprila kot gost maršala Tita. V naših in mehiških krogih pripisujejo velik pomen srečanju obeh predsednikov. Poudarjajo zlasti, da ne gre v tem primeru zgolj za osebne stike dveh voditeljev, za naveden protokolarni obisk, marveč za bogat prispevek k svetovnemu miru in zmagi načel aktivne koeksistence, h kateri se tudi prijateljska Mehika vse bolj aktivno nagiblje.

VOJAŠKI PUČ V PERUJU

Pred kratkim je vojaška junta pod vodstvom generala Lindleya odstavila dosedanjega šefa junte v Peruju — Godoya. Tega generala je sklenila tudi izgnati iz Peruja, češ da je skušal vzeti v roke vso oblast in uvesti v tej mal, latinsko-ameriški državi osebno diktaturo. Diplomatski opazovalci napovedujejo, da po tem vojaškem puču ne bo prišlo v Peruju do bistvenih sprememb v notranjem političnem življenju, saj celo kaže, da se bo vojaška junta z novim voditeljem na čelu še bolj usmerila v desno. Splošne parlamentarne volitve so v tej deželi razpisane za 9. junij letošnjega leta.

Buče nam dajo kot oljnice olje in prvovrstne, lahko rečemo, najboljše oljne prge (pogače, sir) z bogato vsebino beljakovin. Zato je pridelovanje bučnic zelo zanimivo in dobičkonosno. Pridelovanje buč je zelo važno glede na načrten razvoj živinoreje, saj nam dajo veliko maso mesa, kot masovno krmno, pa tudi zelo dragocene prge. Na kratko povedano: velike količine krmil.

Pridelovanje buč je v naših in sosednjih štajerskih krajih zelo razširjeno kot vmesni sadež med koruzo, ponekod tudi med krompirjem, kar pa vedno bolj opuščajo, ker se ne obnese. Dosedanji način pridelovanja buč med koruzo ni najbolj posrečen, ker zahteva buča veliko sonca in vlage, česar pa pri takem načinu pridelovanja ne dobi. Posebno se ne pri pridobivanju hibridne koruze, kjer mora biti zelo gost sklop, če hočemo dobiti visoke pridelke. Pri pridelovanju buč kot vmesnega sadeža koruze dobimo na hektar do 200 q buč, ki dajo približno 400 kg semen. Toda tudi ta pridelek gre delno na rovaš koruznega pridelka.

Zaradi tega je neprimerno boljši način pridelovanja koruze in buč v sosevu (v združeni setvi), ko imata obe kulture ugodne pogoje za rast in možnost za visoke pridelke.

Načlen načrt takšnega pridelovanja bi bil naslednji: 2 vrsti koruze v razdalji 50 cm v vrsti pa rastline po 12 do 13 cm ali pa 2 rastlini na 25 cm.

Bolj priporočljiv je prvi način. Od teh dveh vrst koruze prideta v oddaljenosti 2 m zopet 2 vrsti koruze in se vrstijo vrste tako naprej. Jasno je, da se v življenju ne držimo točno na centimetre gornjega načina, ampak se prilagodimo širini njive, ker ne igra nobene vloge nekaj centimetrov gor ali dol. Toda prevelike razlike niso priporočljive. Na sredino 2-metrskega pasa in na oddaljenost 2 m v dolžino pa sadimo buče v gnezdo po 5 do 6 semen — pečk. Po kaljenju pustimo le 3 do 4 najmočnejše sadike, ostale pa odstranimo. S takim načinom sajenja nudimo obema rastlinama — koruzi in bučam — ugodne pogoje za razvoj. Po po-

zrahljamo. Po zgoraj navedenih razdaljah oziroma gostoti pride na 1 kv. meter 16 rastlin koruze oz. 64.000 rastlin na 4000 m² s kakršno površino je koruza udeležena v sosevu. Ta gostota ustreza dobri gostoti koruze v čistem posevku. Možna pa je na osnovi gostote vrst in v vrstah ter na osnovi osenčenja — fotosinteze. Po tej teoriji osvajaajo-delajo organsko hrano le tisti, ki so od sonca osvetljeni. Za osvetlitev pa je pri gornjem načinu preskrbljeno.

Buče sadimo na sredino dva metrskega pasa v razdalji 2 metra. Na ta način bomo imeli na 1 ha površini 2000 gnezd, torej to pomeni, da imajo tu-

Količina pridelkov na 1 ha:
1. 120 q sveže koruze v storžih á 2500 din
2. Koruzinje 200 q á 100 din
3. Buče, meso, 750 q á 400 din
4. 1600 kg bučnic á 250 din

Skupaj:
300.000 din
20.000 din
300.000 din
400.000 din
1.020.000 din

Dohodki so zelo visoki in najmanj trikrat presegajo izdatke. Količino pridelkov je možno še povečati kar je seveda odvisno od priprave zemlje in izboljšanja pridelovalnih vrst.

Gnojenje mora biti najmanj tolikšno, kot ga priporočamo za hibridno koruzo, t. j. na ha: 400 do 500 q hlevskega gnoja, 15 do 20 q nitrofoskala in

400 kg nitromankala za dognojevanje.
Sorta koruze Pionir 388 ali

PRIDELOVANJE BUČ V SOSEVKU S KORUZO

DVA PRIDELEKA NA LETO

vršinski razdelitvi enega hektara odpade na koruzo 400 kv. metrov, t. j. 40 odstotkov, na buče pa 600 kv. metrov ali 60 odst. Ti odstotki veljajo za vsako površino. Lepo se da jo razporediti vrste koruze in buče na njivah, ki so orane na ogone (postati), ko sta na sredini ogona 2 vrsti koruze, v razgoni pa vrsta buč. Jasno je, da moramo v tem primeru zrahljati zemljo v razgoni vsaj na globino brazde ali pa kopati jame pod gnezdo 50 x 60 cm in 30 do 40 cm globoko, ko gornji sloj dvignemo (ven vžemo), spodnjega pa samo

di buče gostoto čistega posevka.

Načrt pomeni zelo intenzivno pridelovanje, zelo močno izkoriščanje zemlje glede vlage in hranilnih snovi. Zaželeni uspeh bomo dosegli le na dobro zagnojeno, strukturno in dovolj vlažno, srednji težki zemlji. Te pogoje pa je možno ustvariti domala vsepovsod, če se le malo potrudimo in povežemo s strokovno službo pri kmetijskih zadrugah.

Kakšno uspehe oz. pridelke dosežemo s pridelovanjem na zgornji način.

377, Wisconsin 355 A v ravninskih okoliših, na Goričkem pa Wisconsin 270. V okolici Lendave morebiti W 461 A. Vse te sorte so pri nas preizkušene in se obnesejo ob normalnih vremenskih razmerah. Potrebna količina semen okrog 40 kg.

Težavnejša je izbira buč. Imamo buče bele, ki imajo lupinasto seme, in buče golice, ki imajo, če so sortno čiste (ne križane), golo seme. Za industrijsko predelavo so bolj čislane golice, ker ni potrebno pečke lupiti in dajo razen tega tudi kvalitetnejše olje. Zlasti so zainteresirane na tem oljarne, za to pa skrbí Kme-

v gostem sklopu hibridne koruze. Meso buče je enakovredno krmu krmilni pesi.

3. Bučno seme — bučnica nam daje dragoceno olje in najboljše, na beljakovinah bogate prge (pogače, sir). Če računamo pridelek semen na 1600 kg po hektaru (golcev) dobimo približno 600 kg olja in 100 kg bučnih prg. Kaj pomenijo ti povečani pridelki krmne (koruze, bučnega mesa in prg) za našo živinorejo, ni potrebno dokazovati. Tega se menda vsak živinorejec zaveda. Če prenesemo le povečane pridelke in njihovo vrednost na dosedanje prideloval-

na zemljišča s koruzo v Pomurju — bivši okraj Murska Sobota — ki znaša približno 8000 ha, dobimo za več milijard dinarjev povečano vrednost.

Gornji sestavek ni zgolj teoretičnega značaja. Način pridelovanja je preizkušen na manjših zemljiščih in ga dobili podatki dopolnjujejo. Dobro vemo, da se naši kmečki pridelovalci težko odločijo za kakšno novotarijo oz. drugačen način pridelovanja, kot so ga vajeni. Zato pa priporočamo, da v letošnjem letu preizkusimo predlagani način pridelovanja na raznih mestih Pomurja, najbolje bi bilo v vsaki vasi, da bi tako imeli priložnost videti in se prepričati o prednosti tega načina vsi pridelovalci. Poskus lahko opravimo na manjših parcelah ali na delu parcele zraven koruze po starem načinu.

Strokovna služba pri kmetijskih zadrugah je posebej in obširno seznanjena z zadevo in je pripravljena organizirati to pridelovanje na lastnem zemljišču, pa tudi v kooperaciji z individualnimi pridelovalci.

Zato priporočamo vsem zainteresiranim, da se z zaupanjem obračajo na kmetijske strokovnjake pri KZ, ki jim bodo rade volje na razpolago. Letošnje začetno pridelovanje nam naj torej dokaže uместnost in visoko rentabilnost tega načina pridelovanja, v prihodnjem letu bomo pa lahko začeli na veliko.

Emerik ŠIFAR
dipl. agronom